Marko paşa

NE SAĞCIYIZ NE SOLCU FUTBOLCUYUZ FUTBOLCU

Zübük

Halihazır vaziyetin fevkalâde nezaketi ve fevkalâde nezaketin halihazır vaziyeti ve vaziyetin hâzır nezaketi fevkalâdesi ve fevkalâde nezaketin hâli hazırası sebebi ile:

«Biz Zübükler 141 ve 142 nci maddelere zam istiyoruz»

Atpazarı (Bir özel sermaye evlâdı bildiriyor) —

Çok büyük emekler sarfederek faşist İtalya'dan ithal etmeye muvaffak olduğumuz Türk Ceza Kanunundaki 141 ve 142 nci maddelerin kaldırılmasını isteyenlere karşı ayranı kabaran biz has ve halis zübükler oğlanüstü kongrelerimizde aldığımız karar sonunda aşağıdaki beyannamemiz ile, anayasaya âlet olanları protesto ediyoruz.

Muhterem Yalova Kaymakamı, Biz, memleketin halis süt emmiş ve su katılmamış zübükleri olaraktan, körükörüne anayasaya âlet olup bazı gafil ve kendin bilmezlerin, faşist İtalya'dan ithal etmiş olduğumuz ve fakat kökü içerde bulunan Türk Ceza Kanunundaki 141 ve 142 nci maddelerin kaldırılmasını teklif etmeleri bizler için çok maalesef acı bir süpriz olmuş ve bizlerin pirestişlerini çok ağır bir şekilde rencide etmiştir. Binaenaleytir ki bu gayri normal teklif bizlerde derin antisempati yaratmış ve istiklâl için beslediğimiz ümitleri karartmıştır. Böyle bir teklifi şiddet ve nefretle reddettiğimizi arzederken, işbu maddelerin millî ve yerli demokrasimizin ruh ve bünyesine uygun olarak daha da şiddetlendirilmesi için, zam yapılarak arttırılmasını talep ediyoruz. Çünki:

Evvelâ: Son yirmi yılda ekmek fiyatına yüzde 833 zam yapılan memleketimiz dünya rekoru kırarken, Kör Şevket nam ile maruf bir hâmiyet perverin vefatından beri senelerdir 141 ve 142 nci maddelere zam yapılmamış olması haricî itibarımız ve dahilî istikrarımız bakımından doğru değildir.

Saniyen: Bugün dünyanın vaziyeti her zamankinden nazik olduğundan,

Salisen: Siyasi vaziyetin her zamankinden daha anormal oluşundan,

Rabian: Ahvali hazıranın her zamankinden daha fevkalâde oluşundan,

Hamisen: Memleketimizde vaziyetin her zamankinden daha çok nezaket peyda etmiş olmasından

Sadisen: Memleketimizin her zamandan çok huzura ihtiyacı bulunduğundan ve 27 Mayıs görülmemiş kazasına uğrayanlardan kısmî af ve nisbî huzurdan maalesef istifade ettirilmeyen sair siyasî mağdurların da tahliyeleri ile, cezaevlerinde onlardan boşalacak yerlerin anayasayı müdafaa ederek yerli demokrasiyi çiğneyenler ve huzuru bozanlarla doldurulması için 141 ve 142 nci maddelere zam yapılması icap etmektedir.

Telefon numaraları bile beş haneli iken zam yapılarak altı haneye iblağ edilmiş olması dasebiyle, 141 ve 142 nci maddelerin kaldırılması şöyle dursun, bilâkis zam yapılarak işbu maddelerin 4141 ve 4142'ye çıkarılarak daha da ağırlaştırılmasını arz ve talep eyleriz.

Olbabta emr ü ferman makam-ı Hazret-i Zübükân cenabındır.

Dost Apukurya Hükümdarının ziyareti münasebetiyle

Habib Ya Habibi

Kardeş ve dost Apukurya'nın hükümdarı Maceste Ziya Pehlevani'nin ziyareti, iki memleket arasındaki tarihî ve manevî pilâv gününün takviyesi bakımından son derece ehemmiyetli siyasî ve bilhassa malî bir hâdise oluşu münasebeti ile bütün dünyanın gözleri üstümüze dikilmiştir.

Malum olduğu üzere, Uzak Bahr-i Muhit-i Kebir-i Hindî sahillerinde kâin bulunan Apukurya ile aramızda ebedî ve ezelî bir dostluk ve kardeşlik ve samimiyet bulunmakta olduğundan iki kardeş memleket, aralarındaki uzun mesafelere rağmen komşu sayılmaktadırlar. Zira mesafeler kalblerdeki hissiyatı silemediği gibi, bilhassa tayyarelerin sür'ati de mesafeleri silip süpürmüştür. Binaenaleyh Coğrafî mesafeler, dost ve kardeş Apukurya ile tarihî komşuluğumuza mâni değildir.

Apukurya ile dostluğumuz, daha onyedinci asır iptidalarına kadar uzanmaktadır. Onyedinci asır iptidalarında Apukurya'yı istilâ maksadı ile Kılbıyık Sülüman Paşa kumandasında bir ordu gönderilmiş ve böylece iki memleket arasındaki dostluk, kardeşlik ve komşuluk rabıtaları tesis edilmiş idi. Aynı zamanda Fizan seferinde istimal olunan eslehadan çölde unutulmuş bir adet mavzeri, altmış sene sonra bir Apukuryalı bulmuş olduğundan, Apukurya ile silâh arkadaşı da olmuşuzdur. Birinci Dünya Harbinde, körbağırsak ameliyatı geçiren bir Apukuryalı ile Kolağası Ramazan Efendinin aynı tirende seyahat etmeleri de, bu tarihî silâh arkadaşlığını takviye etmiştir. Yirminci asır iptidalarında ise her iki kardeş ve komşu memleketin bazı fertleri arasında mektuplar teati olunarak posta münasebetleri de temin olunmuştur. Bir Apukuryalı turistin, tesadüfen aynı zamanda bir vatandaşımızla birlikte aynı karakolda döğülmesi ise, iki memleketin kader birliğini bir kere daha isbat etmiştir. Gene ne mesut bir tesadüf neticesi ve kader cilvesidir ki, bir Apukuryalı ile bir vatandaşımız aynı hamamda, aynı kurnanın suyunu kullanarak iki komşu ve kardeş ve dost memleketin menfaatlerinin müşterek bulunduğunu isbat etmişlerdir.

Gerek Apukurya ve gerek memleketimizin, azıcık gelişmiş memleketlerden oluşu da nazarı dikkate alınırsa, tarihî dostluğumuz ve istikbale matuf kader birliğimiz neticesine varılır.

Malûmdur ki, bu sene memleketimiz, bol ve bereketli yağmurların yağmaması sebebi ile iktisadi ve dolayısı ile malî krizin eşiğindedir. Maalesef ümit edilen rahmet yağmamıştır. Eğer müzakereler iyi idare edilebilirse rahmetin yağmamasından neşet eden kuraklık ve iktisadî buhran, Apukurya hükümdarının teşrifi ile telâfi edilebilir. Bu bakımdan Maceste Ziya Pehlevani'nin teşrifi çok vaidkârdır. Yeter ki, bizim siyasilerimiz bu fırsattan istifade etmesini bilsinler ve ziyafette Maceste Ziya Pehlevani'ye bol miktarda Tekel rakısından içirterek, ondan sonra Müzakereye başlasınlar. Yağmur yağmadı ise de Maceste Pehlevanî teşrif etmiş bulunuyorlar. Rahmetten beklenen bereket ve nimet iyi bir siyasî ve ticarî anlaşma ile de temin edilebilir.

Eski iktidar mensupları bu dalgalarda çok tecrübeli ve muvaffak olduklarından, medar-ı iftiharlarımız olan dansöz ve hanende makûlesi sanatkârlardan da bu işlerde istifade yollarını bilirlerdi. Onların tecrübelerinden de istifade edilmelidir.

TAŞLAMA

Tecrübeli Kaptan

Gemilere ünlü kişilerin adlarını koymaktan vazgeçmeliyiz: Çünkü çok komik durumlar ortaya çıkıyor. Her şeyden önce biz, belli ki makineleri, motorları, teknik araçları işletemiyoruz, gemiler sık sık bozuluyor, çarpışıyor.

Şilebe Abidin Daver adını vermişler, gazeteler şöyle yazıyor: «Abidin Daver bozuldu.»

Şilebe Namık Kemal adını vermişler, gazeteler şöyle yazıyor: «Namık Kemal denize indi!»

Vapura Turhan Emeksiz adını vermişler, gazeteler şöyle yazıyor: «Turhan Emeksiz tosladı!»

Evet, gemilere ünlülerin adını vermekten vazgeçmeliyiz, çünkü bu muhaliflere hiç güven olmaz, inat olsun diye bir bozuk gemiye «İsmet Paşa» adını koy, Şap denizine gönderirler, sonra da gazetelerinde şöyle yazarlar: «İsmet Paşa şaap oturdu!»

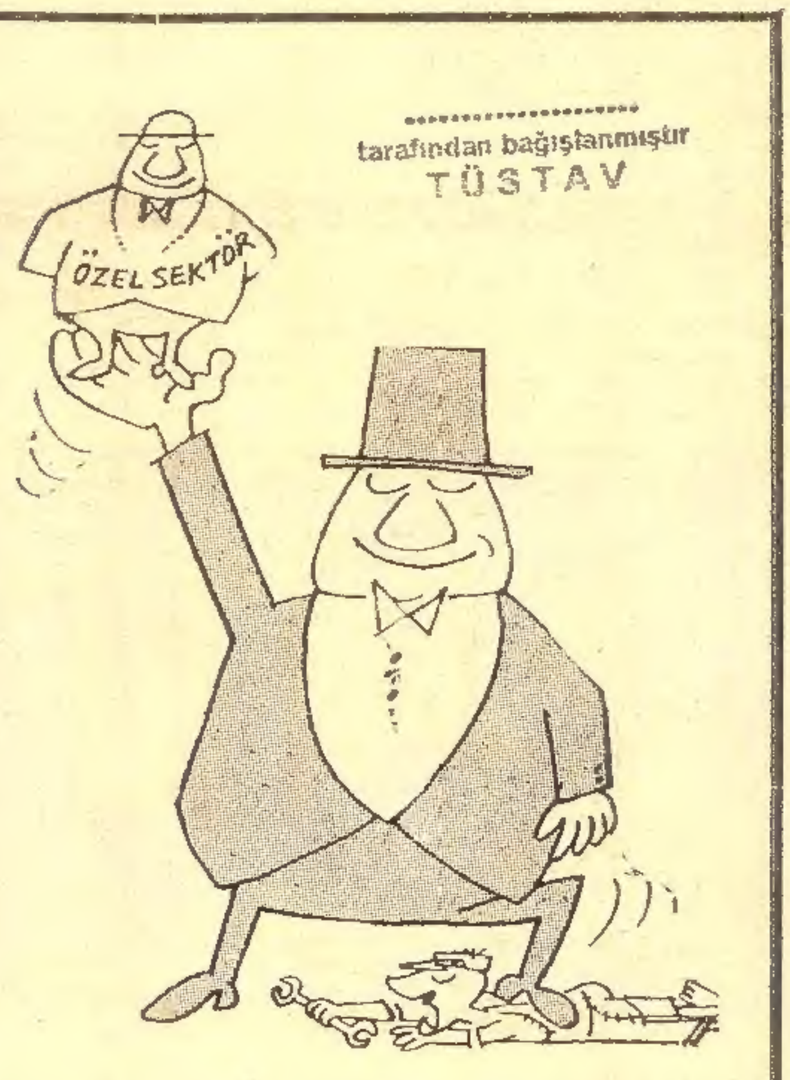

Dünya harp tehlikesini atlattı!

Sebepsiz yere kovulduk

İKTISADI Devlet Hamur İşletmesinin Genel Müdürü Torikzade Hamza Bey, yangın lâfından çok korkuyordu. Onun yanında kimse «yangın» sözcüğünü ağzına alamazdı.

Torikzâde Hamza Bey işletmenin başına geçer geçmez ilk iş olarak, iki bin adet yangın tenekesi sipariş ettirmek oldu. Bir hafta sonra da, işletmenin her yerine su dolu bidonlar sıralattırdı. Aradan bir iki ay geçmişti ki adım başına «burada sigara içmek yasaktır» levhaları sıralattırdı. Ortalık levhadan görülmemeğe başladı. Bu işler de sona erdikten sonra işletmenin iç kısmına el attı. Hemen ertesi gün küçük kâğıt parçalarına şunları yazdırttı: «Yangın, tel: 323316,» işletmenin içi bu kâğıt parçacıklarıyla doldu. Bunların yanı sırada on bin liralık «beni yangından kurtarın» yaftaları bastırttı.

İşletmede bu yangın işi ile ilgili bir komite kuruldu. Biz beş odacıyı bu komitenin emrine verdiler. Bizim görevimiz, büyüklerimizin göstermiş oldukları yerlere «Beni yangından kurtarın!» yaftalarını yapıştırmak.

Genel Müdür,

— Şu dolaba bir tane yapıştırın! diye emir verdi.

Beşimiz koştuk. Dolabın her tarafına yafta yapıştırdık. Sultan palamut devrinden kalma bir dolap. Üstelik de içinde hiç bir şey yok. Dolabı bizim yaftalar ayakta tutuyor.

Buradan bir başka daireye geçtik. Bize nereyi gösterirlerse biz oraya koşuyoruz. Dairelerin içi dışı yafta doldu. Ama biz yine durmadan «Beni yangından kurtarın» yaftalarını yapıştırıp duruyoruz. İki numaralı büyük,

— Şu masaya da bir tane yapıştırın!... dedi.

Yapıştırdık. Vallahi yaftalara yazık. Masa ileri geri sallanıyor durduğu yerde. Bu masayı sokağa bıraksanız kimse yüzüne bakmaz. Beylik mal değil mi? İçimizden bir arkadaş,

— Yaftalara yazık, dedi.

Genel Müdür, Hamza Bey,

— Biz ne söylüyorsak yap! dedi.

Bir büyük hemen ilâve etti:

— Aşağı in, sana başka iş versinler...

Dört kişi kaldık. O daire senin, bu daire benim dolaşıyoruz. İşimiz gücümüz «Beni yangından kurtarın!» kâğıtlarını yapıştırmak. Bir hazır yiyici,

— Şu dolaba da birkaç tane yapıştırın! dedi.

Dolabın neresine yapıştıralım? Osmanlı Babıâli'sinden kalma bir virâne. Dolabın içini payandalarla tuttırmuşar. Yaftaları hep köşelere yapıştırıyoruz ki, devrilmesin. Bizim arkadaşlardan biri başladı ileri geri konuşmağa. Bir ara odacı arkadaş,

Şakir BALKI

— Delilerin eline düştük, dedi.

Kulağına,

— Sus, duyarlar, dedim.

Elini kolunu sallayarak Genel Müdüre,

— Bu evrak dolabında iş yok, masrafa yazık... dedi.

Büyüklerimiz bu sözlere kulak kesildiler. Büyüklerden biri,

— Neden?... diye sordu.

Bizim arkadaş gülerek,

— Bu dolap, dedi, çoktaaan miadını doldurmuş da...

Bu söz üzerine büyükler aralarında bir süre görüştüler. Ayni büyük, odacı arkadaşa,

— Senin işin burada sona erdi, yallah... dedi.

Üç kişi aldık. O giden arkadaşların işleri de bize yüklendi. İçimizden bir arkadaş tuttu emirsiz olarak bir evrak dolabına «Yangından beni kurtarın!» yaftası yapıştırdı. Bunu gören Torikzâde Hamza Bey,

— Bu yaftayı kim yapıştırdı? diye bağırdı.

Sustuk...

— Bu yaftayı yapıştıran çıksın!.. Bizim odacı Hüseyin,

— Ben yapıştırdım» demez mi...

—Emirsiz yapıştırmak olur mu?

— Nasıl olsa yapıştıracaktık.

Bir başka büyük,

—Burada işin bitti, dedi. Bundan böyle iki numaralı serviste çalışacaksın.

İki arkadaş kaldık. Arkadaşım altı çocuk sahibi bir adam. Emirsiz iş yapmasın diye kendisine,

— Bana bak, dedim, emirsiz yafta yapıştırmak yok. Sen çoluk çocuk sahibi bir adamsın. Sakın şeytana uyup da yaftaları yanlış yerlere yapıştırma. Benden sana söylemek

Gülerek,

— Ben çook avanaklar gördüm, dedi, sen kendine bak.

— Benden sana hatırlatmak.

— Ben pire için yorgan yakmam.

Muhaberat kalemine geçtik. Buradan satış âmirliğine. Sicil şefliği, muhasebe derken bilmem nereye daldık. Büyüklerimiz önde, biz iki arkadaş arkada. Hamza Bey bir boş çekmeceyi göstererek,

— Ona da yapıştırın, dedi.

Yapıştırdık. Boş bir mürekkep şişesini işaret ederek,

— Bir tane de ona, dedi.

Altı çocuk sahibi odacı arkadaş, bana;

— Namussuzluk bu kadar olur, dedi. Yahu boş...

Elim ayağım kesildi. Kulağına,

— Etme, eyleme, dedim. Bu adamlar...

Kolumdan tutarak,

— Sen sus! dedi.

— Yahu kardeşim...

— Bizi enayi yerine koyuyorlar. Sen hâlâ dalga geçiyorsun...

— Koysunlar...

Durum çok kötü. Ben adama değil, çocuklarına acıyorum. Öyle dikleniyor ki. Büyüklerden biri, eski püskü bir iskemleyi göstererek,

— Bir yafta da ona, diye emir verdi.

Odacı arkadaş elindeki yaftaları yere fırlatarak,

— Imkânı yok yapıştırmam o hurdaya, diye bağırdı.

Genel Müdür,

— Devlet malına kıymet vermediğin ve emirleri yerine getirmediğin için seni sepetliyorum, dedi odacı arkadaşa.

Tek başıma kaldım. Ben zaten ukalâlığı hiç sevmem. Neme lâzım, ne söylerlerse onu yaparım. Yapmam, etmem yok... Arkadaşlar hep kafasızlıklarımdan yürüdüler.

Buradan Genel Müdürlük bürosuna girdik. Hazır yiyicinin biri bana boş bir üzüm sandığını işaret ederek,

— Buna da bir yafta, dedi.

Nasıl oldu pek hatırlamıyorum, gittim karşıdaki evrak dolabına bir tane yapıştırıverdim.

Büyük adam bana, kızdı,

— Sana sandığa yapıştır, diyorum...

Ama elim bir türlü sandığa gitmiyor. Tuttum yine evrak dolabına yapıştırıverdim bir tane: «Beni yangından kurtarın!».

Bana birşeyler oldu. Ben durmadan evrak dolabına yafta yapıştırıp duruyorum. Büyüklerin hiç birini takmıyorum. En kıymetli evrakların bulunduğu dolap durur da üzüm sandığına benzeyen şeye yafta yapıştırılır mı?

— Sen de yürü bakalım, dedi; beylik malına...

Benim yürüyüşüm âdî adım oldu, öbür arkadaşlar uygun adım yürümüşlerdi.

ÇORAP LASTİĞİ

Bir adam kızını köyün en yakışıklı delikanlısına nişanlamış ama bu olaydan sonra kızın günden güne neşesini kaybettiği, durgunlaştığı da gözünden kaçmamış.

Bu durum adama da dokunmuş olmalı ki, derdini köyün papazına açma gereğini duymuş. Papaz adamı ilgi ile dinledikten sonra «Bunda üzülecek bir şey yok, sen kızı bana gönder!» deyip adamı yollamış.

Biraz sonra güzel kızı karşısına oturtan papaz, ona derdinin ne olduğunu sorunca, genç kız «Ah, sormayın papaz efendi, büyük bir günaha girdim. Nişanlım, nişanlandığımızın ertesi günü bacaklarını okşadı?...» demiş.

Bir süre sakalını çekiştirerek düşünen papaz «Üzülme kızım» demiş. «Eğer nişanlın çorap lâstiğini aşmadıysa günah değildir!»

Birkaç gün sonra yolda kızın babasına rastlayan papaz, kızın nasıl olduğunu sorunca adam keyifle cevap vermiş:

«Maşallahı var papaz efendi. Çok iyi... Çok neşeli... Hattâ o kadar ki, sevincinden ne yaptığını bilmiyor, çorap lâstiğini boynuna takıyor!...»

Leylâ OGUZ — Ankara

Onu tanıdığımdan değil...

Kasap dükkânına giren kadının hemen arkasından kasketli gözlerinin önüne kadar inmiş bir adam da süzüldü. Kadının alış veriş ettiği sürece beklerken her halinden sinirli olduğu gözden kaçmıyordu.

Bir ara kadının müthiş bir çığlık atmasıyla ok gibi dükkândan dışarı fırlaması bir oldu. Fakat o sırada tesadüfen oradan geçmekte olan bir polisle burun buruna geldi. Adamın durumundan şüphelenen polis etraftakilerin de yardımıyla kıskıvrak yakaladı. Kısa bir soruşturmada adamın azılı bir gangster olduğu anlaşıldı.

Korkudan baygınlıklar geçiren kasap müşterisi olan kadının ellerine sarılıp,

— Size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum... Eğer gangsteri tanıyıp çığlığı basmasaydınız, beni soyup soğana çevirecekti...

Deyince, kadın şaşkınlıkla cevap verdi:

— Ayol, ben onu tanıdığımdan değil, sizin et için istediğiniz fiyat yüzünden bağırdım!..

AZİZ NESİN'in beş kitabı bir cilt içinde.

KAZAN TÖRENİ..... (yedi yabancı dile çevrilmiş, uluslararası yarışmada birincilik kazanmış kitap.)

BİR KOLTUK NASIL DEVRİLİR? (Bütün eleştirmenlerin beğendikleri bir mizah şaheseri.)

HOPTIRINAM.....(Güldürücü ve düşündürücü en gülçü siyasi yergiler.)

AZIZNAME.....(Her okuyanın ezberlediği, dillerde dolaşan taşlamalar.)

AZ GITTIK UZ GITTIK.....(Aziz Nesin'in en güzel fıkralarından seçmeler.)

Bu beş güzel kitap çok nefîs bir cilt içinde toplanmıştır. Her kitap Aziz Nesin'in değişik türde yazılarının en iyi örneğidir.

Beş kitap, nefis bir cilt içinde, 512 sayfa, Fiatı: 15 lira.

Ödemeli olarak gönderilir: Karikatür Yayınevi, Nuruosmaniye, Gazi Sinan Paşa Sok. No. 12 — İstanbul

Aman Karıcığım

Ömrü boyunca karısının dırdırından çekmediği kalmamış olan bir adam son dakikalarını yaşıyordu.

Onu teselli etme lüzumunu duyan karısı bir ara:

— Senin arkandan ben de fazla yaşayamam artık. Hattâ şu ânda seninle ölmeğe bile hazırım!

Deyince, adam can havliyle yerinden doğruldu:

— Aman karıcığım, dedi, beni sahiden sevindirmek istiyorsan, burada mümkün olduğu kadar fazla yaşamaya bak!..

Başarılı şiir...

Adam elindeki şiirin tamamını büyük bir dikkatle okuduktan sonra:

— Çok güzel!

Dedi. Öteki gururla:

— Evet, diye cevap verdi, her satırında günlerce uğraştım. Ama iyi bir şiir yazmayı da başardım sonunda...

— Yaaa... dedi adam, öyleyse sizi tekrar tebrik ederim. Çünkü ben sizi çoktaaan ölmüş sanıyordum Bay Victor Hugo!..

REKLAMLAR İÇİN EN İYİ VASITA GAZETE VE DERGİLERDİR.

GAZETE VE DERGİLER İÇİN DE EN GÜVENİLİR ARACI YENİ AÇILAN ERZURUM VE DİYARBAKIR ŞUBELERİYLE BASIN İLÂN KURUMU'dur.

GENEL MÜDÜRLÜK : İSTANBUL, Türk Ocağı Cad. No. 1 Kat 3 Telefon: 22 43 84 — 22 43 85
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : İSTANBUL Türk Ocağı Cad. No. 1 Kat 3.
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : ANKARA, Ulus İşhanı «E» Bloku Kat 2 No. 41 Telefon: 10 58 17 — 10 57 87
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : İZMİR, İkinci Kordon Mimar Kemalettin Cad. Küçük Kardiçali Han Telefon: 23911
TELGRAF: BASIN KURUMU
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : ADANA, Abidin Paşa cad. Remo İşhanı No. 46
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : BURSA, İnönü cad. Aysan Han No. 20 Telefon: 2552
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : Diyarbakır, İnönü Cad. İşmenhan kat 2, No: 22
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : ESKİŞEHİR, Porsuk İşhanı Kat 2 No. 1
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : Erzurum, Belediye binaısında.
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : KONYA, İstanbul Cad. Yusufağa Sokak Terzioğlu Pasajı No. 1
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : ZONGULDAK Amele Birliği Pasajı No. No. 15/16 Telefon: 2038

(Basın 16159 — 095)

Kocamanlarımızı Tanıyalım: 10

Romancılarımız ve romanları

Edebiyat-ı atika üstadlarından Edib-i Lebip Rauf Safveti beyfendi

EDEBİYATIMIZIN temel direklerinden ve garp tarzında romanın mübeşşirlerinden olan Rauf Safveti Beyefendi bin sekiz yüz küsur tarihinde Haseki Nisa Hastahanesinde dünyaya gelmiştir. Maalesef ailesi hakkında kâfi malûmat elde edilememiş ve seçeresi meçhul kalmış ise de, eserlerinin necabet-i asilâne-i ulviyyesinden asîl bir aileden südur etmiş bulunduğu istihraç edilmektedir. Hatıratından ise, asıl ismi Meryem olup Marî'ye tebdil eden bir ermeni, mürebbiyeden lisan-ı Franseviyi teallüm eylemiş bulunduğunu ve gayetle iyi terbiye almış olduğunu öğrenmekteyiz.

«Terakki-i izan sübyan Mektebi» ni itmam ile bir kısa müddet devam eylediği Sen Raşel mektebinde «ön, dö, turva», «uvre lâport, perme la fönetr», «Vuvala mon paket, vuy müsü» diyecek kadar mükemmel şekilde lisan-ı Franseviye vükuf peyda eylemiş, badehu mektebe devamdan sarfı nazarla, henüz sinni rüşde vasıl dahi olmadan direkler arasındaki Acem Selman Al'asger Efendi'nin kıraathanesinin müdavimi olarak, oradaki üstadlardan ikmal-i tahsil eylemiştir.

Direklerarası'ndaki Selman Al'asger Efendi'nin kıraathanesi ise, şimdiki kahvehane ve çayhanelere kıtaiyyen müşabih olmayıp, o zamanın gençleri için bir mekteb-i feyz-i edep ne gayetle müdebdeb-i müeddep idi ki, sal'vet-i kalbe ve taravet-i veçhe malik gençler orada üstadlardan talim eyler ve derslerini alırlar idi.

O zamanlar Al'esger Efendi'nin kıraathanesine şu zevat-ı kiram berdevam idiler: Ibn - il - Memun Mahmut Cemal (bizdendir). Enfiyekeş Basri Hoca Hazretleri, Mahbubperest-i teres Ali Dürzi Bey Balıkhane Emini Hacı Dübbü Mutedil Asaf Bey, Düyun-u Umumiye veznedarı Istefenaki Efendi, Divan sahibi Muhyiddin-i Acemî, zevk-ı selim sahibi Hacı Mansur Bey, Kehkeşan-ı Garam müellifi Halet Nezihi Bey, Kaymak Tabağı mübdi-i Bahriyeli Mehmet Rıfat Bey, Külhanizade Hasan Bey, Sultanî müdürü Ceberut Bey, Arabî muallimi ve heccav Nasrullah efendi, Malta Mutasarrıflığından mütekait Kuduret Paşa, Miralaylıktan mütekait edebiyat muallimi Didon Faik Bey vesaire... Yani Al'esger Efendi'nin kıraethanesi, Frenklerin akademiya unvanını verdikleri bir encümen-i dâniş mesabesinde ve danişmendan-ı suhan-ı edebî addedilse seza veya Frenklerin Akademisi mesabesinde keza, üdeba, dübera ve şuaranın içtima eylediği bir mahfil idi ki, hatta şimdi hal-i hayatta berdevam bulunan muharrir-i atîk Refikî Cemat Ulukaval dahî bu mekteb-i edepten hissesini alarak inkişaf eylemiş idi.

Işte Rauf Safveti bu üstadların sohbet-i edebiyesinden müstefit olmak gayesi ile daha devr-i şebabetinde şakirdan-ı kıraethaneye dahil olmuş idi. O zamanın terbiyesi icabı olarak büyüklere hürmet ve küçüklere muhabet usulü cari olduğundan, üstadlar küçük Safveti'ye fevkalâde muhabbet ibzal ederler, o dahî büyüklerine hürmetine binaen itiraz edemez idi. Yalnız Külhanizade Hasan Bey'in şiddet-i muhabbetine iltifat etmemiş ancak seneler sonra üstada dehalet edince, Külhanizade dahî şu kıta'yı düzmüş idi:

Tıfl iken benden ceylân gibi kaçtı,
Vakta ki simi kırk beşi aştı,
Yani ki kartlaştı katırlaştı
Iş işden geçti de, öyle yanaştı.

Rauf Safveti ile yeni nesilden şair Burhan Rıza ve şair Yunus Razi gayetle anlaşmış refik-i vefik-i şefik idiler ki bu hengâmede Burhan Rıza Mısırlı Prenses Nuran ile muarefe peyda eylemiş ve prensese ithaf eylediği şiiri Ictimal Mecmuasında neşredilerek ilk hakk-ı telifi alarak ve bir rivayete göre Prenses Nuran ile temasa geçip ondan yürüttüğü bir pandandili satarak bunun parasını sermaye olarak kullanmak sureti ile üç genç devrin en büyük mecmua-i edebiyesi olan Nevnihale karşı Gülcemal Mecmuasını tesis etmişler idi. Yeni nesil üdebası, Rauf Safveti'nin etrafında toplanarak Gülcemal Mecmuasında, Nevnihal muharrirlerine karşı gayetle şiddetli bir münakaşa-i edebiyeye geçmişler idi. Üstad Hercaizâde Mükerrem Bey dahi gençleri müdafaa etmekte idi. Ve fakat Gülcemal'de:

Lâma da lâm
Cime de cim
Buyur âbicim!

diye başlayan bir şiirin neşri çok şiddetli bir münakaşa-i edebiye tevlit etmiş idi. Zamanın ateşzeban muharrir ve edibi Süleyman Nafiz Güfnînal Mecmuasında ateş püsküren bir cevap ile bütün hışm-ı edebiye ve şiddet-i kalemiyesini şu yolda gösteriyor idi:

«Edebiyat edep, yani mekteb-i edep demektir. Bir takım dekadan - dandini zıpçıktılar bi edep ve bi haya bir cüret ile «lamada lam, cime de cim» gibi yâveleri şiire mal ediyorlar. Şu itoğlu itlere hadlerini bildirmek icap eder... Edebiyat edep demektir, ulan şeyzâde şeyler!...»

Bir bomba tesiri yapan bu edebî makale Gülcemal Mecmuasında Rauf Safvetî bir cevap yazmış ve böylece edebiyat tarihimizi zenginleştiren bir münakaşa-i edebiye vücude gelmiş ve bu münakaşa pek hazin bir şekilde neticelenmiş idi. Bir akşam üzeri Süleyman Nafiz Bey, sakalını sıvazlıyarak Babıâlî yokuşundan inmekte iken Rauf Safvetî ile karşılaşması ile, sakalları diken diken olup bastonunu tükürükliyerek üstüne yürümüş ve edeb-i lebip Rauf Safveti'yi koğalamış idi. Edebiyat tarihimizi zenginleştiren bu mübareze-i edebiye, Rauf Safveti'nin can havli ile bir han kapısından girmesi ve arkasından da Süleyman Nafiz'in dalması ile han derununda hal ve fasledilmiş, yarım saat kadar sonra üstad Süleyman Nafiz ile Rauf Safvetî pek memnun ve mesrur şekilde barışmış olarak ve etrafa tebessümler bezlederek han kapısından çıkmışlar idi.

Rauf Safveti esas itibarı ile edebiyatımızın romantiklerinden olup, Viktor Hügo'nun tesiri altında kalmıştır. «Biçare Pirâye» isimli ramanı bizde garp edebiyatı tarzında yazılmış ilk romantik romandır. «Zavallı Deli Necmiye» isimli romanı da bizde ilk realist romanın mübeşşiridir. Bu romanında Rauf Safvetî Bey «ebegümeci»ni kullanış ve edebiyatımıza ilk defa ebegümecini ithal ederek çok realist bir eser-i kevser eser ibda eylemiştir.

Edib-i lebib Rauf Safveti Bey'in romanları şunlardır: «Biçare Pirâye», «Zavallı Deli Necmiye», «Eflâtun ve Fıstıkî», «Bir Mualece-i Aşk», «Müshil-i Müebbet», «Razzakî-i Âlem».

Rauf Safvetî Bey son derece işrete müptelâ olduğundan kadr-ü kıymeti anlaşılamıyan bütün büyük sanatkârlar gibi son demleri fakr-ü sefalet içinde geçmiştir; o dercede ki, arkadaşları kendisini otelde rehin bırakıp, gaddar kitapçılar elinden iki mecidiye ve bir çeyreğe bin küsur sayfalık romanı satın alırlar idi. Öldüğü zaman merhumun yelek cebinden beş para ile bir kopuk düğme ve bir ucu kırık kurşun kalemle uzun müddet kullanılmış bir mendilden ve kırık bir taraktan başka bir şey çıkmamış ve bu emval-i metrûke edebiyat-ı atika müzesine devredilmiştir.

Merhum, evvelâ Nesl-i atî edebî mektebini tesis etmiş, bilâhara burdan ayrılarak edebiyat-ı atika mekteb-i edebisinin müessisi ve bânisi olmuştur. Gayet iyi Fransızca bilir, hattâ bir Fransıza bile meramını anlatırdı, Türkçesi de fena değildi. Yeri doldurulmaz kıymet listesinin içinde ismi ebediyyen edebiyat tarihinde yaşayacaktır. Bu edebiyat tarihini ise hiç kimsenin okumaması ne hazin Yarabbi!..

Apukurya Sultanı 2. Zübük'ün ziyareti mesut hadiselere gebedir

ANKARA, (Muhabirimiz özel teşebbüs çocuğu, Metin bildiriyor) — Apukurya Sultanı Maceste 2. Zübük Zübüki ve maiyetindeki zübükât bugün öğleden sonra özel kervanı ile şehrimize gelmiş ve şehir meydanında mülki ve gayri mülki zübükân tarafından kucaklanmıştır.

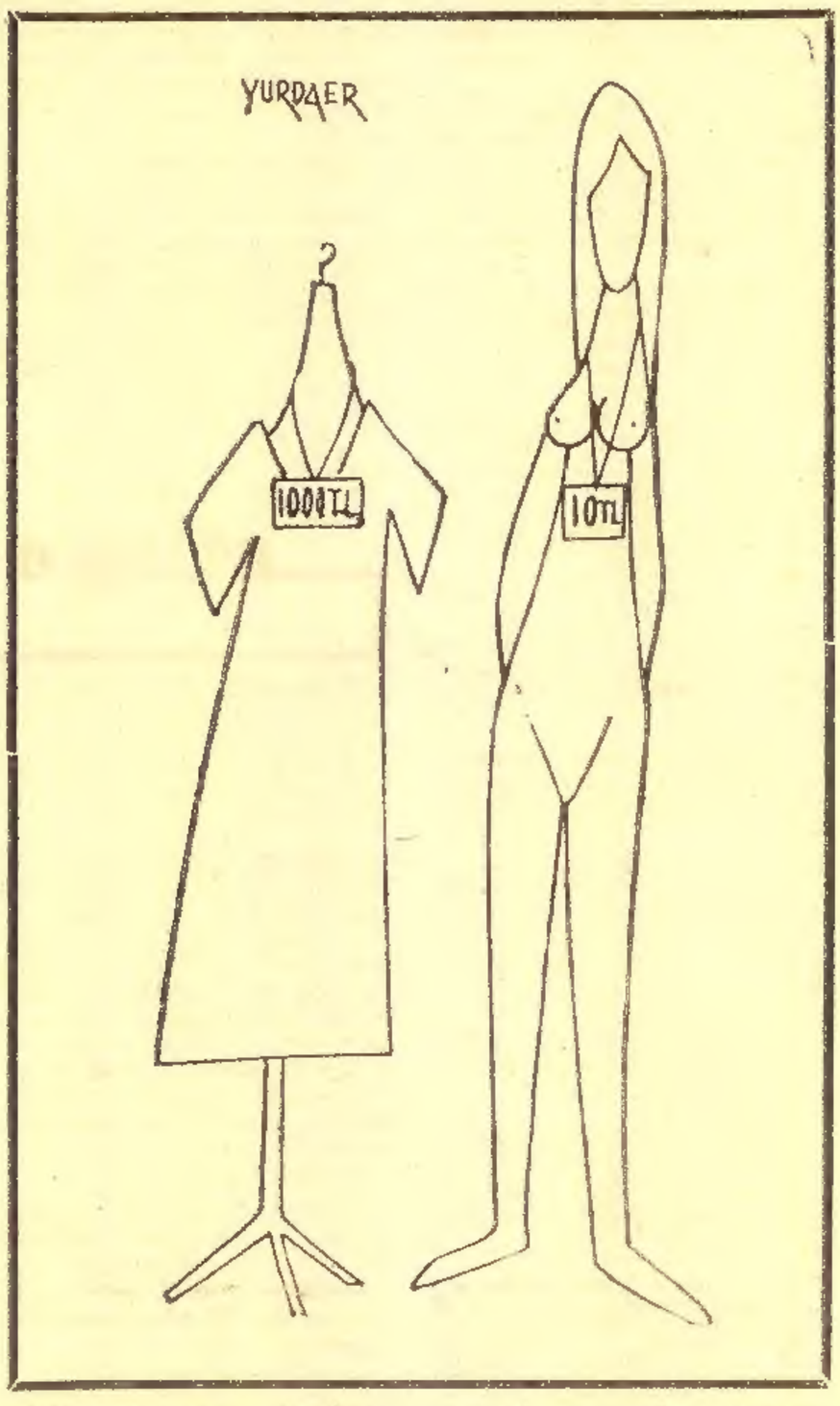

Büyük misafirin asfaltlarımıza ayak basışı yirmi pâre top atışı ile selâmlanmıştır. (Atış, aslında yirmibir pâre olacak iken, bir pâre bulunamamış ve bütçe müsâhazası ile yirmi pâre ile idare edilmiş ve yirmi birinci pâre yerine kesekâğıdı patlatılmış ise de, bu yirmibirinci pârenin kimin tarafından atıldığı anlaşılamamıştır.)

Karşılama merasiminden sonra Apukurya Sultanı Majeste 2. Zübük Zübüki ve maiyetindeki Zübükât ile müzakereler başlamıştır. Otelde tek yataklı, aynalı ve komodinli lüks bir odaya yerleştirilen Majeste 2. Zübük önce tuvalete gitmiş, elini yüzünü yıkamış ve bilâhara müzakerelere dahil olmuştur. Bu müzakerede, dünyanın umumî vaziyeti ile zübüklerin hususi vaziyetleri ve dünyanın Mersine Zübüklerin ise tersine gidişleri konuşulmuştur.

Bu müzakerelerin en mühim kısımlarını takdim ediyoruz.

— Hoş geldiniz Maceste!
— Hoş bulduk...
— Nasılsınız?
— Iyiyim hamdolsun, sizi sormalı...
— Eh, biz de iyiyiz; yuvarlanıp gidiyoruz işte. Sizde ne var ne yok?.
— Valla, bizde de iyilik...
— Eee, daha nasılsınız?
— Mersi.
— Ne var ne yok?
— Iyilik diyelim de iyi olalım. Sizde ne var ne yok?
— Bizde de iyilik...
— Oh oh... daha daha nasılsınız?
— Duacıyız... Siz daha daha nasılsınız?
— Biz de daha daha iyiyiz... Sizde ne var ne yok?
— Iyilik be!..
— Oh oh... Memnun oldum. Eeee, daha daha ne var ne yok?...
— Ne olsun, bildiğiniz gibi işte... Siz de iyisiniz ya...
— Iyiyiz hamdolsun, sizi sormalı.
— Hürmetler ederim.
— Aynen mukabele ederim.
— Ben de...
— Ben de senin.
— Teessüf ederim.
— Aynen iade ederim.

Müzakerenin bu noktasında taraflar arasında bir ihtilâf başgöstermişse de yemek zamanı geldiğinden ziyafet salonuna geçilmiş ve burada ciddî dünya meseleleri üzerinde hararetli münakaşalar cereyan etmiştir.

Apukurya Sultanı Maceste 2. Zübük ile yapılan müzakerelerin mesut neticeler doğuracağı kuvvetle tahmin ve ümit edilmektedir. Top yuvarlaktır.

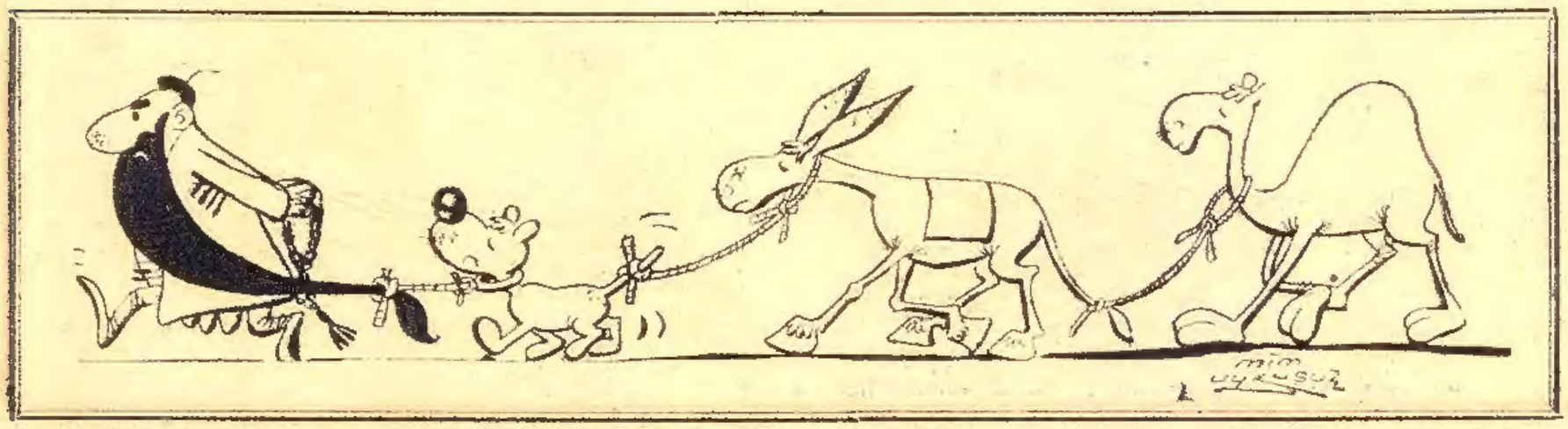

RESTORAN GARNİ

BÜLENT ORAN'dan bir hikâye

İnsan, lokantasına, kimlik belgesindeki doğum yeri Bolu yazdığı halde, haşlanmış yumurta pişirmek, konserve dolma açmak ve yankesicilik yapmaktan başka özelliği olmayan bir it'i «ahçı» diye alırsa, müşterileriyle arasında elbette ufak tefek anlaşmazlıklar olurdu.

Bu yüzden patırdılar daha ilk günden başladı. Pertavsıza benziyen gözlükleri, ağzındaki pipo mu, yoksa gangster tabancası mı olduğu ilk bakışta anlaşılamıyan o kocaman nesne ve iğnesi içinde kalmış gaz ocaklarına rahmet okutan tiz sesiyle, ucuz polis romanlarının avanak hafiyelerine benziyen bir adam,

— Heey, diye bağırdı, baksanıza buraya!

Sesinin tonundan hoşlanmadığımız için, Obur Rıfat, ben ve Bolulu birbirimize baktık.

Herif, çatal bıçağı ile, Amerikan caz tarihinde yer kopartmak istiyen bir davulcu çılgınlığıyla gürültüye girişince, Bolulu, dayanamayın yanına gitti,

— Bana bak bayım, dedi. Burası lokanta, şehir bandosu değil. Adam,

— Böyle lokantada garson çağırmak için değil bando, üç takım mehter bile az gelir, karşılığını verdi.

Bolulu, garson çağırma tekniği ile ilgili kısa, ve dokunaklı sözler etti. Garsonların gürültü ile değil, saygıyla çağrıldıklarını, en sessiz davranan masalara en önce gittiklerini, üstelik de masada oturanların yemeklerine parmak sokmamağa çalıştıklarını söyledikten sonra:

— Yoksa, lokantanın içinde Ramazan topu bile patlatılsa para etmez, diye bitirdi konuşmasını.

Adam homurdandı:

— Burası lokanta mı, yoksa yemekli konferans salonu mu?

— Eğer o pipoya benzer şeyi örtünün üzerinden kaldırmazsanız, korkarım ki çok geçmeden yangın yerine dönecek.

Pipolu bay, turşuluk salatalıklarla, biberli eşek sucuklarını andıran parmağını, örtünün yanan yerine geçirerek:

— Delinmiş, dedi.

— Evet, deinmiş. Lokantayı yakmadan önce emrinizi söylerseniz, itfaiyecilerin kargaşalığına karışmadan istediklerinizi getiririz efendim.

Obur Rıfat,

— Namussuz eşkiya, bu cafcaflı sözleri nerden öğrenmiş? diye fısıldadı kulağıma.

O sırada adam,

— Bu makarna çiğnenmiyor, diye bağırınca, bizim Bolulu,

— Arkadaş, makarna çiğnenmiyorsa kabahati önce kendi dişlerinde ara, cevabını verdi.

Vermesiyle beraber de, elini adamın ağzına daldırması bir oldu. Az sonra, iki eksiği ve yedi altın kaplamasıyla bir takım takma diş elindeydi. Onları açıp kapayıp, birbirine vurup sesini dinledikten sonra,

— Suç makarnada değil, dişlerde, dedi. Bu dişler çöp tenekesine atılmaktan başka işe yaramaz.

— Kim demiş?

— Kim diyecek, ben dedim.

«Sen dedin», «ben dedim» sırasında, adam dişlerini ağzına koyduğu zaman, iki eksiğe yedi altının da eklendiğini farketmedi. Gözlüklerini burnunun ortasına indirdi. Eliyle tabağa çullandı ve makarnaları ha bire çekmeğe başladı.

— Hiç bu kadar uzununu görmedim, dedi.

Çek çek bitmiyordu. Sözlerine devam etti:

— Bu ne biçim makarna?..

— O biçim işte.

— Kırk yaşına geldim böylesiyle karşılaşmadım.

— Nerden karşılaşacaksın? İtalyan tipi makarna bu. Kibarlara mahsus bir yemek.

— Ama uzun.

— İtalyan makarnası uzun olur.

— Yahu bu ucurima ipi be. Baksana en azından bir kilometre var uzunluğu.

— İtalyanlar öyle sever. Orada makarna ısmarlanırken, tabak hesabı değil, metre ile istenir. «Ver oğlum üçyüz metre, salçası bol olsun» denir.

— İyi ama ben Türküm.

— Ne yani, sen Türksün de biz neyiz? Evvel Allah hepimiz Türküz. Türklükten kahramanlığa, kahramanlıktan savaşa, savaştan da şehitlere geçti.

— Benim sülâlem bu vatana kan döktü, kan, dedi. Öyle olduğu halde, sofraya oturdum mu efendiliğimi takınır, mide işi ile milliyeti karıştırmam. Amerikan salatası, Amerikan sığırı, Amerikan hindisi yiyorsak vatan hainliği mi yapıyoruz?..

Adam ayağa kalktı.

— Sen Amerikan sığırı yersin ama, ben İtalyan sicimi yiyemem, diye karşılık verdi. Barsaklarımı düğümletmeğe niyetim yok benim.

Ve çekip gitti. O gittikten sonra, bizim Bolulu,

— Yahu bu sicimleri makarna tenceresine kim attı? diye sordu. Herif haklıymış meğer. Bilseydim saatini yürütmezdim.

— Ya altın dişlerini? Diye sordum.

— Altın diş, insanın ölüsüne bile rahat vermeyen kötü bir şeydir. Ya adam daha kuyruğu titretir titretmez çoluğu çocuğu saldırıp söker, ya da mezar hırsızları.. İyisi mi, şimdiden yürüttüm, sonra nalları diktiğinde rahat eder.

Böylelikle başlayan ilk günün bilânçosu şu biçimde sonuclandı! On dört lira. Yedi tane kaplama diş, Ucû isporta malı, biri değerli, dört dolma kalem. Bir Zenit, bir Hislon, iki Şimendifer marka cep saati... İçinde kırksekiz lira para, altı tane randevu evi adresi, bir sarı saçlı asifte fotoğrafı ile günü geçmiş bir loca bileti olan maroken bir cüzdan.. Sekiz tane de çakar almaz marka çakmak..

Kayıplar ise şöyleydi:

Fasulyenin gazını havagazına benzeten ve aynı gazın vatandaşların barsaklarını kaplıyarak uçmaları tehlikesini hesaplıyan bir gazhane ustası tarafından devrilen tencerenin masrafı, onbir lira..

Çorbasının içinde saydığı doksan üçüncü sinekten sonra, düşünme üssünde geçirdiği ufak bir bozukluk yüzünden, altı tane sofra tabağını kıran adamın verdiği zarar.. Dörtyüz seksenden, yirmisekiz lira seksen kuruş...

Sineklere pek ses çıkarmamasına karşılık, imambayıldı tabağında, patlıcanın imamı bayılan zeytinyağı bol kısmında gezinen üç hamam böceğini görünce, sürahiyi ahçının kafasına fırlatan yurtdaşın gösterisi., Beşyüz otuz kuruşluklardan bir tabak ile, Bolulunun kafatasında altı santimetre karelik bir yara...

Doktor parası elli, ilâç kırbeş, otomobil yirmi.. Hepsi, yüzonbeş Türk lirası... Ufak tefek kazaların karşılığı, 240 lira...

Toplam:

11.—
28.80
5.30
115.—
240.—
400.10 Türk Lirası

Dört yüz lira on kuruş zararla kapattığımız açılış günü akşamı, Obur Rıfat,

— Böyle işe hükûmet bile dayanamaz, dedi. En iyisi, biz bu lokantayı düşmanımız olan bir devlete devredelim de hapı yutsun..

Bolulu aynı fikirde değildi. Dört yüz lira on kuruş kayba karşı, saatlerin, altın dişlerin, cüzdanın, çakmak ve dolma kalemlerin düşük fiatla satışında bırakacağı paranın, sekiz yüz lirayı aşacağını, karmakarışık, ince ve içinden ancak kendisinin çıkabileceği bir problem kurarak açıkladı.

Bilgisine saygısızlık göstermemiz, Boluluyu kızdırdı:

— Ben, canımı dişime takıp canla başla çalışıyorum da, bana inanmıyorsunuz.

Alnımdaki yaranın üzerine bir parça pamuk koyarak,

— Bu kadar pirelenme be oğlum, dedim. Bizim için can ve gönülden çırpınmana teşekkür ederiz. Yalnız şunu da unutmamak gerek ki, içinden futbol ayakkabısı bağı çıkan bir tas kebabını hazmedecek müşteriyi her zaman bulamayız.

Bolulu,

— Şanssızlık, diyerek yumruğunu masaya yapıştırdı. Buna düpedüz şanssızlık derler. Burası spor kulübü mü?.. O meşin bağın işi ne? Futbol ayakkabısı bağının, tas kebabının içine düşmesi, milyonda bir başa gelecek şeydir.

— Milyonda bir ama, bizde çıktı.

— Olsun, kebabın içinden bağ değil isterse futbol ayakkabısının düzinesi çıksın. Sıra hesap vermeğe gelince, heriflerin dişlerine kadar söküyorum ya, ona bakın siz.

Obur Rıfat:

— Sen iyi bir kasiyer olabilirsin, dedi. Hem de yeryüzünün en iyi kasiyeri. Ama yemekle olan bütün ilişiğin, onları mideye yollamaktan öteye geçmiyor. Sen mutfaktan burnunu çıkarmazsan, günün birinde bu dükkânda cinayet çıkması muhakkak.

Sonra, bana dönüp,

— Ahçılık işine sen bakacaksın, dedi.

Olduğum yerde bir karış havaya hopladım.

— Deli misin be! dedim. O, hiç olmazsa yumurta haşlamaktan çakıyor. Ben, o dalgadan yana da tıntınım.

— Tıntınsın falân ama, ne de olsa hanım evlâdısın. Taşıt araçlarında ucuza gezinmek için şebke sahibi diye akademi kapılarında az mı sürttün? Ne kadar tahta kafalı olursan ol, gene de resimden, san'at dalgalarından çakarsın az buçuk..

— Burayı resim galerisi mi yapacağız?

— Hayır, lokanta olarak işleteceğiz. Benim tanıdığım çok... Bütün lokantalardaki artık yemekleri toplıyacağım. Sen, san'atını gösterip, onları tabaklara güzel güzel, resim gibi fiyakalı yerleştireceksin. Kibar takımı biraz şeycedir. Anlarsın işte... Ya sana bakarlar, ya da yemeğin şekline.. Çoğunun ağzı teneke kaplıdır. Artıklarla orijinal numaralar yapar, üzerlerini de domates havuç gibi şeylerle donatırsın, kaşkavalların hepsi de yutarlar bu numarayı.. Duvarlara da bir iki şiir donattın mı pabuçlarımızı bile yedirebiliriz ineklere...

Yatırdığımız paracıkları batırmamak için ister istemez boyun kırdım. Hafta sonu gelmeden, bütün sosyete sıraya dizilmeğe başladı.

— Aman ne garni, ne garni, diyorlardı. Merveyyö azizim, merveyyö..

Bir lokantaya bu ağızda konuşanlar girdi mi, o lokantanın sırtı yere gelmezdi artık. Biz de adımızı RESTORAN GARNİ diye değiştirdik.

İşler tıkırındaydı ama, Bolulu,

— Benden paso, dedi. Burda para saymaktan, kimsenin bir şeyini yürütmeğe fırsat bulamıyorum. Meslekdeki ustalığım gittikçe körleniyor. Yankesicilik yapmadan yaşamağa yaşamak demem ben. Hakkınızı helâl edin.

Helâllaşırken de benim cüzdanımla, Obur Rıfat'ın babadan kalma saatini çekmiş. Şimdi, dakikada binbeş yüz liraya kadar sayabilen eli çabuk bir kasiyer arıyoruz. Şöyle geçmişi temiz, geleceği parlak, müşterilerin ceplerini karıştırmayacak, temiz ahlâklı bir kasiyer. Bulanın, insanlık adına (RESTORAN GARNİ) adresine başvurmasını rica ederiz.

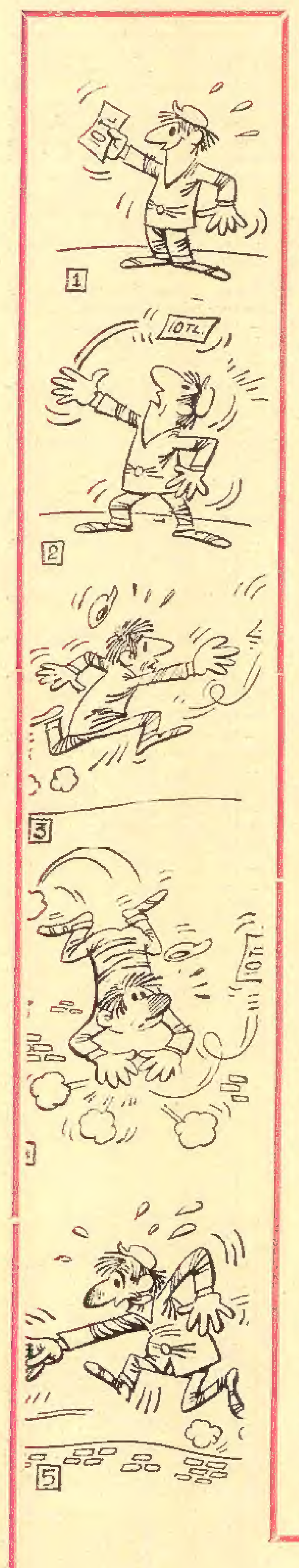

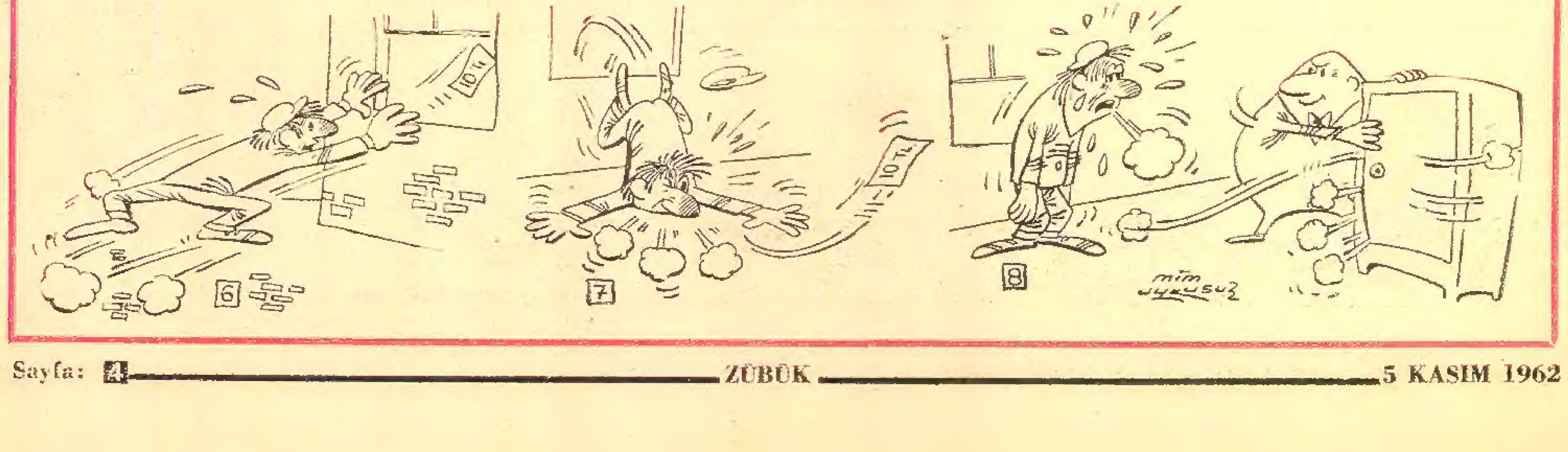

Şan dersleri...

Zengin adam başarısının sırrını anlatıyordu:

— Karımın şan dersleri sayesinde zengin oldum...

— Nasıl oldu bu?

Diye hayretle sordu karşısındaki.

— Çok basit... Karım şan derslerine başlayınca bütün komşular evlerini yarı fiyatına bana sattılar!..

Bekleriz...

Hırsızlığa tövbe ettiğini söyleyen müşteri mağazanın tezgâhtarına:

— Allahaısmarladık, dedi, mağazanıza bundan sonra sık sık uğrayacağım...

Tezgâhtar gayet nazik cevap verdi..

— Her zaman bekleriz efendim... Gündüzleri!..

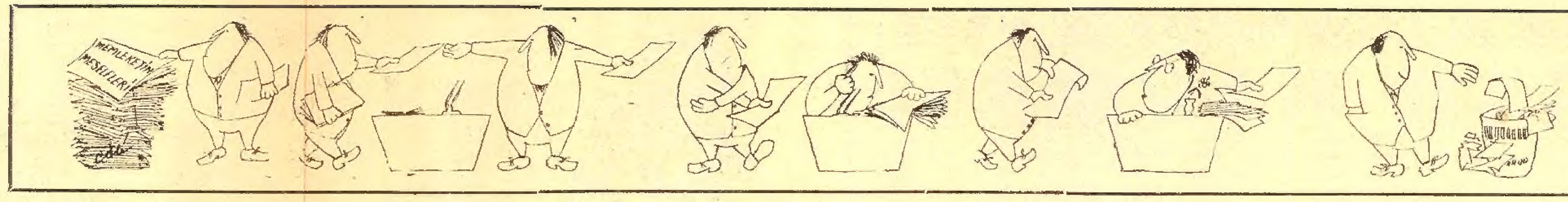

Düşün Yayınevi'nin yayımladığı iki hikâye kitabı da üstüste iki yıl Türk Dil Kurumu'nun hikâye kitabı ödülünü kazanmıştır.

BULANIK RESİMLER

Yazan:

MUZAFFER BUYRUKÇU

Bu kitap Türk Dil Kurumu 1962 ödülünü kazanmıştır.

Fiyatı: 3 lira

GÜZEL AVRAT OTU

Yazan:

TARIK DURSUN K.

Bu kitap Türk Dil Kurumu 1961 ödülünü kazanmıştır.

Fiatı: 3 lira.

GÜLLÜ GÜZEL

Yazan:

MERAL ÇELEN

Güçlü kadın yazarlarımızdan Meral Çelen bu kitabındaki hikâyelerinde, bir aydın kadın bakışıyla olayları görüp tatlı bir deyişle anlatıyor.

Fiatı: 3 lira.

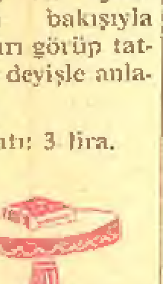

DENGE UZMANI

Genç kuşağın en başarılı hikâyecilerinden Orhan Duru çok orijinal anlatışıyla dikkati çeken yazardır. En güzel hikâyeleri bu kitapta toplanmıştır.

Fiatı: 3 lira.

Bu kitapları ödemeli olarak isteyebilirsiniz.

DÜŞÜN YAYINEVİ - Cağaloğlu, Gazi Sinan Paşa Sok. No: 12 İSTANBUL

Geçmiş Zaman Olur ki,

Blankinin mahkemesi

Ünlü Fransız devrimcisi Blanki (1805—1881) yıllarca hapislerde yatırılmış bir aydındır. Onun kişiliğini belirten aşağıda okuyacağınız satırlar, A. Cerrahoğlu'nun «Ünlü Düşünürler Ansiklopedisi»nden alınmıştır:

Onbeşlerin muhakemesi denilen ve Sen Ağırceza Mahkemesi huzurunda cereyan eden (10, 11 ve 12 Ocak 1832) muhakemede, Başkanla Blanki arasında geçen kısa diyalog tarihe malolmuştur:

Başkan — Adınız, yaşınız?
Blanki — Lui Ogüst Blanki. Yirmi altı yaşındayım.

Başkan — Mesleğiniz nedir?
Blanki — Proleter.

Başkan — İyi ama, bu bir meslek değil.

Blanki — Nasıl. Bu bir meslek değil mi? Bu, emeğile geçinen, siyasi haklardan mahrum otuz milyon Fransızın mesleğidir.

Başkan — Peki öyleyse, yazınız kâtip efendi, sanık proleterdir.

Onbeşlerin Muhakemesinde, Blanki, jüri Heyeti önünde savunmasını yaparken şunları söylemişti:

«Evet, bu, zenginlerle fakirler arasında savaştır; zenginler böyle istediler, zira saldırıcı onlardır. Şu var ki, fakirler dayanınca hoşlanmıyorlar. Halktan bahsederken şunu da pekâlâ diyebilirler: «Bu hayvanlar o kadar vahşi ki, hücum edildiği zaman kendilerini koruyorlar.» Savcının bütün sert çıkışları bu ibarede toplanmaktadır.

Proleterleri mülkiyete saldırmaya hazır haramiler olarak göstermekten geri durmuyorlar. Niçin? İmtiyazlılar lehine, vergiler altında ezilmekten sızlandıkları için. Proleterlerin alın teriyle bolluk içinde yaşayan imtiyazlılara gelince, bunlar, doymak bilmez ayak takımının yağmayla tehdit ettiği meşru mülk sahipleri. Cellâtların kendilerini kurban gibi gösterdiği ilk defa görülmüş bir şey değildir. Bu kadar lânete ve eziyete müstehak olan bu haramiler kimlerdir? Bir buçuk milyarı hazineye ve buna yakın bir parayı da imtiyazlılara ödeyen otuz milyon Fransız. Toplumun kudretli kanadı altına sığınan mülk sahiplerine gelince, bunlar da, haramilerin ödediği milyarları safâyı - hâtırla yutan iki - üç yüz bin aylak.

Bu öyle bir emme-basma bir tulumbadır ki, birkaç aylağın kasasına durmadan akan milyonları sızdırıp emmek için, halk denilen maddeyi ezer. Acıma nedir bir makine ki, yirmibeş milyon köylüyü ve beş milyon işçiyi övütür: Onların en temiz kanlarını imtiyazlıların damarlarına aktarmak için!

Bilmeyen bilsin, halk artık dinlemiyor. Onu oyalamak için, önüne muhteşem sofralardan bir tutam kırıntı atmak söz konusu değildir artık. Halkın sadakaya ihtiyacı yok: Refahını kendi sağlayacak. Kendisini idare edecek olan kanunları kendisi yapmak istiyor ve yapacaktır da... Bu takdirde bu kanunlar ona karşı işlemiyecek. Çünkü onun hayrına yapılacak. Çünkü bu kanunları o yapacak!.. İşte biz cumhuriyeti böyle anlıyoruz.»

Hayali Beş Para Etmez!

GAF'TIR

Vatan, millet dâvası hepsi lâfı güzaftır.
Huzurun şartı ise, zulmu, zalimi aftır.
Ey viedanlı vatandaş, başka ne umuyordun:
Kuyruk ağzı yanından gelen ses elbet gaftır!

YÜZDE ON'LAR...

Arkadaşları gibi hayırlıdır sonları,
Kurdular kalkınmayı tetkik komisyonları;
Tetkik metkik bahane, plân milân vız gelir:
Toplanıp etmişlerdir hesap yüzde onları!

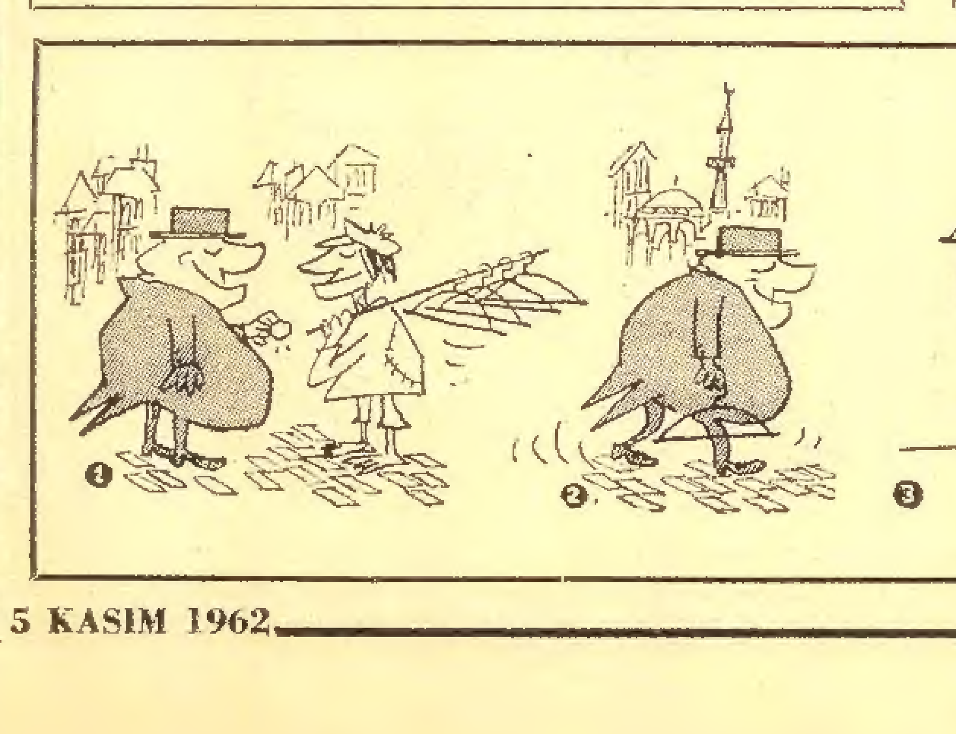

Dünya Mizahından Örnekler

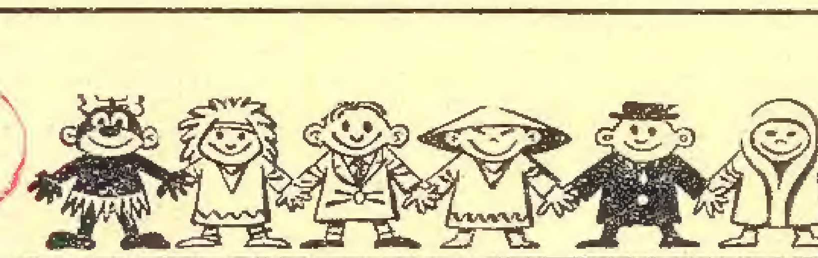

DOKUZ DİKİŞ İGNESİ

James Thurber

Son yılların, önemsiz, ama en eğlenceli olaylarından biri, bir arkadaşımın arkadaşlarının Columbus'daki evinde geçmiş. Kaçırdığıma yanıyorum. Bir sabah, Bay Albatross, ilâç dolabında, kimbilir ne ararken, yeni çıkan ilâçlardan birini bulmuş. Karısı, bunu mide ağrılarına karşı kullanmaktaymış. Eh, Bay Albatross herşeyden olduğu gibi, yeni ilâçlardan da korkan, ürkek adamlardandır. Üstelik, birkaç hafta önce, bu ilâcın kötü etkilerinden söz eden bir yazı okumuş, karısına, ilâcı atmasını, bir daha da satın almamasını buyurmuştu. Karısı ona söz vermişti ama işte bir şişe öldürücü sıvı daha, önünde duruyordu. Öfkesi burnunda olan Bay Albatross, hikâyenin sonunu bağıra bağıra anlatmış arkadaşına:

— Şişeyi pencereden dışarı fırlattım, ilâç dolabını da arkasından!

Bana öyle geliyor ki, bunu görebilmek uzun bir yol aşmağa değerdi.

Pek çok kocalar, evdeki ilâç dolabını duvardan söküp, pencereden dışarı fırlatmak istediğini duymuşlardır. Esrarlı şişelerle, ne idüğü belirsiz nesnelerle dolu olan bu ilâç dolapları, Amerikan erkeğinin sürekli öfkesinin ve tükenmez buhranlarının sayısız nedenlerinden biridir. İngiliz, Fransız ailelerinin ve bütün ötekilerinin ilâç dolaplarının bizimkilerden daha düzenli olduğuna inanıyorum. Amerikalıların hiç bir şeyi atmamaları, kilerleri gibi ilâç dolaplarını da atüst etmeğe yetiyor. Pek uzak olmayan bir geçmişte, genç bir karı kocanın evinde, düzensiz bir ilâç dolabı yüzünden başıma gelenleri bir türlü unutamıyorum.

Hafta sonunu bu çiftle birlikte geçirmiştim. Pazartesi sabahı pırıl pırıl kalkıp, işime neşeyle yetişmemi sağlayan bir hafta sonu olmamıştı bu. Onlar, kalkıp işlerine gittiler; ben, bir türlü toparlanamıyordum. Saat iki buçukta önce tıraş olmağa karar vererek kalktım. Sabunlanmış, lâvaboyu da ağzına kadar sıcak suyla doldurmuştum ki, kulağımı çiziverdim jiletle. Doğrusu pek az adam, tıraş olurken kulağını keser. Ama, benim bunu sık sık yapmam, ilkokuldayken, yazı öğretmenimden serbest bilek hareketini iyice öğrenmiş olmamamdandır belki de. Bir kere kesildi mi kulağım, kanını durdurmak güçtür. Canım pek acımamıştı ama öfkelenmiştim. İlâç dolabının kapısını açtım. Kan durdurucu bir ilâç arıyordum. Birden içinde dokuz dikiş iğnesi bulunan bir kâğıt torbacık üst raftan, sabunlu suyun içine düşüverdi. Az sonra da, kâğıt gevşeyince, iğneler lâvabonun içine yayıldı. Sabunlu suların içinde dokuz iğne arayacak durumda olmadığımı daha önce belirtmiştim. Yüzü sabunlanmış ve kulağı kanamakta olan bir erkek kadar beceriksiz hiç bir yaratık yoktur.

İğnelerin su borularından aşağı gitmesini doğru bulmuyordum. Bütün apartmanın boru tertibatını berbat edeceğimden korkuyordum. Üstelik, elektrikten hiç anlamadığım için mi ne, bunun kontağa da sebep olabileceğini düşündüm. Sonunda, ellerimi yavaş yavaş suyun içinde dolaştırmağa başladım ve sırayla, bir avucuma dört, ötekine üç iğne topladım. Geri kalan iki tanesini bulamamıştım. Yüzü sabun içinde ve kulağı kanamakta olan bir adam, üstelik iki eli de ıslak iğnelerle doluysa, en berbat durumuna gelmiş demektir. (Alık gibi bakmaktan) başka yapabileceği hiç birşey yoktur. Sağ elimdeki iğneleri de sol elime aktarmayı denedim. Böylece, bir elim boş kalacaktı. Ama gayretim boşunaydı. Islak iğneler yapışıyor insana. Çaresizlikten, ellerimi, kapının arkasında asılı olan havluya kuruladım. Bu sefer de havluya gömülüp kalmıştı iğneler. Bir havlunun tüyleri arasında yedi iğne aramak, o günedek yaptığım en tatsız ve sıkıcı işti. Beş tanesini bulabildim. Lâvabonun içindeki iki taneyle birlikte dört iğne kayıptı. Bu havluya biri yüzünü kurulayacaktı! Ürperdim. Saatlerce aradım onları. Bulamadım tabii. Oturup, ne yapmam gerektiğini düşünmeğe başladım. En akıllıcası, havluyu bir kâğıda sarıp götürmekti. Olanları anlatan bir mektup bırakmaya da karar vermiştim.

Evin her yanını aradığım halde, ne bir kurşun kalem, ne bir dolma kalem ne de bir yazı makinesi bulabildim. Kâğıt vardı ama kaleme benzer bir şey yoktu. Birden, dudak boyası ile yazmayı düşündüm. Gördüğüm bir filimi hatırlamış olacağım. Dudak boyası da olsa olsa, ilâç dolabının içinde bulunabilirdi. Onu ararken, dolabın içindeki her şeyi yere döktüm. Renkli şişeler, ağzına kadar su dolu olan lâvabonun içinde ve yerlerde parçalandılar. Üstüm başım, esans, pudra, ilâç içinde kaldı.

Bütün bu nesneleri, banyonun tam ortasına toplamak yarım saatimi aldı. İlâç dolabını yeniden yerleştirmek için hiç bir çaba göstermedim. Bunu benden daha becerikli birinin yapması gerekirdi. Bütün bunlardan sonra, tıraş olamadan, dostlarımın evinden ayrılırken, diş fırçasının sapını tentirdiyota batırarak, durumu açıklayan bir mektup yazıp bıraktım. Yakında, telefon edip kendilerine her şeyi bildireceğimi de ekledim. Bugüne kadar onları aramış değilim. Banyolarını özellikle berbat edip havlularını da çaldığımı sanıyor olmalıdır. İyice bilmiyorum, çünkü, onlar da beni aramadılar.

Yeni silahlar

Dostlarından biri Einstein'e Üçüncü Dünya Savaşında ne gibi yeni silâhların kullanılacağını sordu.

Einstein, «Bu konuda herhangi bir şey söyleyemem. Ama Dördüncü Dünya Savaşında kullanılacak silâhları biliyorum.»

«Nedir bu silâhlar?»

«Taş ve sopa...»

İnsanın farkı

İki arkadaş bir lokantada yemek yerken, politika konuları üzerinde tartışmaya dalmışlardı. Aradan biraz vakit geçince tartışmanın kavgaya döküldüğünü farkeden lokanta sahibi yanlarına gelerek,

«Politikayı bırakın da yemeğinizi yiyin, lütfen» dedi.

«İnsan yemek yemekten başka hiç bir şey düşünmezse hayvandan ne farkı kalır.?»

«Niye kalmasın. Hayvan hesap ödeyebilir mi?»

Dinlenmek için

Bir ziyafette, güzel ama kafasız bir sarışının yanına düşmek talihsizliğine uğramış olan bir bilgin, çeşitli konuları açtıktan sonra, güzel sarışınla konuşmanın imkânsız olduğunu anlayınca şöyle der:

«Gazete okumaz mısınız siz?»

«Okurum. Ama aydınlıkta değil. Işığı kapayıp yatağa girdikten sonra.»

Bu acayip davranışla gerçekten ilgilenen bilgin sorar:

«Demek karanlıkta görebiliyorsunuz?»

«Hayır, göremiyorum ama gözlerimi dinlendirdiği için böyle yapıyorum.»

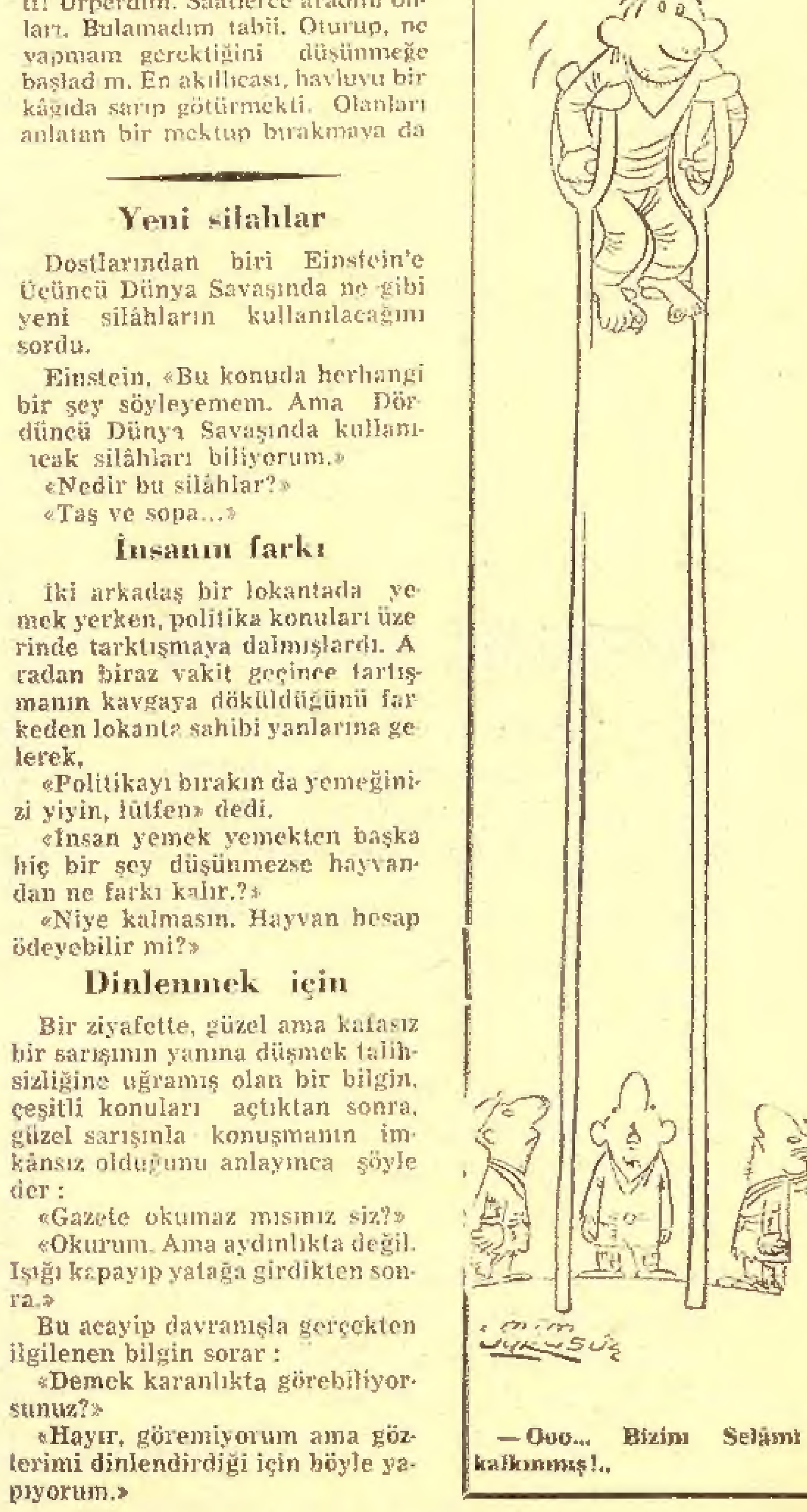

— Ooo... Bizim Selâmi de kalkınmış!..

HÜSEYİN KORKMAZGİL'DEN BİR HİKAYE :

ŞAH KARMASI

Tarih okumayı sevmem, bir: müzeleri gezmeyi sevmem, iki: Ama nezaman bir Şah, Şehinşah, padişah, kral sözü edilse, gözlerimin önünde atlar, saraylar, havuzlar, muhafızlar, kavuklar, kavuklular, davullar, bandolar, tahtlar, tahtıravanlar, şadırvanlar, şamaroğlanları, kordonlu, kapıcılar, cariyeler, lalalar, av köpekleri, lüks arabalar, tarlalar, sevisler, fermanlar, kelleler, hahlar, ipekliler, etliler, sütlüler, kullar, köleler... ne bileyim, bir sürü şey uçuşur. Şah, padişah, kral deyince, bazan da iktiyozorüs, pterodaktilüs iguanadon gibi, soyu müzelerde kalmış yaratıklar gelmez aklıma. Siz bakmayın, tarihi, müzeleri sevmem dedim ama, kimbilir, belki de seviyorumdur da haberim yoktur. İnsanın bir anda herşeyden haberi olmasına imkân var mı? Hele kendi iç dünyasında olup bitenlerden?... Peki neden, şah denilince, kral denilince iguanadon, iktiyozorüs geliyor aklıma? Ve neden, burnum üşüyünce soğan yahnisi kokar burnuma? Ve neden, Çarşamba deyince çamaşır gelir aklıma? Anayasa deyince itfaiye hortumu? Ne bileyim ben?

Evet, tarih okumayı da severim, müzeleri dolaşmayı da... Bu arada şahları, padişahları, şehinşahları ve hatta kralları da pek sevdiğimi söyliyebilirim. İguanadona gelince... Eh, onu da severim herhalde. Niçin sevmiyecekmisim? Soyunun bitmiş olması sevmeme engel değil ki...

Sahi, ben hiç padişah görmedim. Kral da görmedim. Hatta şah da görmedim. Doğrusu utanılacak şey. Uçağa binmemiş olmak kusur değil ama, şah görmemek, şehinşah görmemek büyük ayıp. Çünkü gerisi yok. Oysa uçağın gerisi var. Uçak hiç bitmez ki... Onun için, mutlaka bir şah görmeliyim.

Ah, bilseniz ne çok şey var şu dünyada görülecek! Örneğin ben, bey gördüm, ama beylerbeyi görmedim. Ağa gördüm, ama ağahan görmedim. Şehinşah, şahlarşahı demekmiş. Bir de padişah varmış, edebiyat öğretmenimiz söylerdi. Padişah hiçbir zaman padişah demek değilmiş ve ayıpmış söylemesi. Zira bâd, yel demekmiş; yel ise yellenmekten gelirmiş; padişâh demek, şahın yeli demekmiş ve ayıpmış söylemesi.

O gün evden çıkarken şah diye birşey yoktu aklımda. Hatta, şaha benzer birşeyler de düşündüğümü sanmıyorum. Sabah saat dokuzda kalktım, banyo yapmam gerekiyordu, yaptım; yazı yazmam gerekiyordu, yazdım, hem birkaç türlü yazı, sonra öğle vakti makarna yedim, onu da biliyorum, hatta makarna yerken Karavan filmini düşündüğümü de biliyorum, oysa ben o filmi görmedim, şimdi kalkıp da övünmenin ne gereği var? Bütün bunları yaparken şah diye bir konu geçmedi evde. Kravatımı bağlarken salon penceresinden dışarıya bakıyordum, iyice dışarıya baktığım da söylenemez ya, o sırada karşıdaki evin çatısına bir baykuş kondu, arkası güneşe, yüzü bize dönüktü, kanatlarını çırptı, sonra başını kanatları arasında gezdirdi, ama bunu bir jest diye, poz olsun diye yapmadı. Baykuşun...

İşte tam o sırada yanıbaşımda biri:

— Ayyy, eve baykuş kondu! diye bir çığlık attı.

Doğrusu anlıyamadım; eve baykuş konması mı önemliydi, yoksa baykuşun eve konması mı? İşte o zaman Civan ağayı düşünüyordum. Civan ağa heybetli bir toprak ağasıydı, sonra topraklarını olduğu yerde bırakıp başkente göçlü, apartmanlar yaptırdı, apartman ağası oldu, ondan sonra da senatörlük diye bir hastalık var, ona yakalandı. Bir ara, tırnaklarını törpületmek için İsviçre'ye gittiğini sanıyorum. Ama, toprakları da apartmanları da hiç azalmadı, arttı. Demek ki bunları arttıran Civan ağa değil, başkasıydı, Örneğin bendim, Osmandi Vasil'di, Fatma'ydı, Cumhurbaşkanı'ydı. Örneğin Zonguldak'da, yerin altında üçyüz metrede kazma sallıyan biri, her kazma sallayışta Civan ağanın toprağı biraz daha artıyor, apartmanları biraz daha çoğalıyordu. Örneğin, Malatya Mensucat Fabrikası'nda, Adana Tütün Fabrikası'nda, Beykoz Kundura Fabrikası'nda birkaç yüz işçi sırf Civan ağa için çalışıyordu. Ama ne onlar biliyorlardı Civan ağa için çalıştıklarını, ne de Civan ağa biliyordu onların kendisi için çalıştıklarını. Biri çalışıyordu, çalışıyordu, çalışmıyordu, çalışmıyordu, çalışmıyordu, gene de artıyordu tarlaları ve apartmanları. Ona kalırsa, Civan ağanın da aklının erdiği yoktu bu hesaba, diplomalı adamlar tutuyordu işin içinden çıkabilmek için.

— Civan ağanın evin çatısına konması hiçbir zaman felâket getirmez kuzum, dedim, sen aklını peynir ekmekle mi yedin?

Kızcağız şapşallaşıverdi birden:

— Ne Civan ağası be? dedi. Görmüyormusun baykuş kondu evin çatısına. Nineyi götürecek mutlaka. Ah, yazık!

İki elimin dört parmağını geçirip, gömleğimini yakasını vargücümle çektim. Allah kahretsin, boğacak bu gömlek beni! Herife dedim ki, 39 giyemem, bana 41 ver dedim, tutmuş bana 39 vermiş. Elleriyle boğamadığı için, gömleğiyle boğmak istiyor beni. Ne edepsiz heriftir, bilseniz! 1 numaralı işçi düşmanı...

— Kızım, dedim, felâket, Civan ağanın çatıya konmasında değil, çatının Civan ağayı çağırmış olmasında.

İşte o zaman kızdığını gördüm. Çünkü hiç alışkın olmadığım sesler çıkardı:

— Beni aptal yerine koyma, anlıyor musun, dedi. Çatıya konan Civan ağa değil, baykuştur. Başbuyağı baykuş...

Birden gevşeyiverdi, deliler gibi gülcü:

— Ayyy, sahi neden baykuş derler ki bu kuşa? Bay ve kuş... Bay, kuş..

Gene eski haline dönüverdi:

— Sen beni aptal yerine koyma, anlıyor musun! Bu kuşun çatıya konması demek, ninenin ahreti boylaması demektir.

— Hayır, dedim, bu kuşun çatıya konması demek, ninenin ahreti boylaması demek değildir; ninenin ahreti boylaması demek, bu kuşun çatıya konması demektir, işte o kadar!

Ve yazıları, güneş gözlüğümü, yağmurluğumu -tabii, gideceğim yeri de- alıp hızla çıktığım evden. Aslında Civan ağayla aramızda hiçbir olay geçmiş değildir. Beni her gördüğü yerde güldüğü de doğrudur. Merhaba dediği de doğrudur. Ancak, ben ona düşmanım. Fakat kendisine değil. Ama bunu bir türlü ona anlatamam. Ben anlatamamak, oysa anlamamak için varolmuşuz gibidir. O, olup bitenleri doğal karşılıyor, bense tam tersi. Birşey niçin doğaldır? Örneğin, güneşin hergün şu ağacın tepesinden doğması diyelim ki doğaldır. Ama ben ev kirasını düşünürken ve de günde onaltı saat çalışırken, Civan ağanın, çalışmak zorunda olmadığına kendi kendini iyice inandırmış olan Civan ağanın tırnak törpületmek için kalkıp İsviçre'ye gitmesi hiç de doğal birşey değildir. Ben kendisine diyorum ki, sen olmasan ben olmazdım, diyorum; o da bana diyor ki, sen olmasan da ben olurdum. Ama diyorum, sen Civan ağalığını bana borçlusun, O da diyor ki, hayır, ben sana hiçbir şey borçlu değilim. İşte buna bozuluyorum. Belli ki yalan söylüyor.

En çok emekle yazılmış kitaplar bile benden yana. Ama, Civan ağa diyor ki, seni polise ve de mahkemelere veririm, sürüm sürüm süründürürüm, kıs kuyruğunu otur, diyor. İşte buna daha çok bozuluyorum. Ve artık anlıyorum ki tartışmanın vakti geçmiş! Hele, yaptığımız otomobillerin, uçakların, füzelerin sesten çok hızlı gittiği bir zamanda sesli tartışarak anlaşmak hiç mümkün değil. Ortaçağlarda konuşmak gibi birşey...

— Niye gitmiyoruz? dedim.

Minibüsün şoförü burnuyla gülerek,

— Görmüyor musun, dedi, Şah,

Arabalar, birbirlerine girmiş gibi, teker tekere dizilmişlerdi. Aman, ne çok araba vardı bir anda! Kaldırımlar, caddeler, alanlar, apartmanların damları, ağaçların tepesi hep arabayla dolmuştu. Trafik polisleri Rigoletto'yu oynar gibi gidip geliyorlar, atlı polisler en azdan birer Napolyon, pahalı arabalar ürkmüş gibi kaçıyorlar. Civan ağa ne derse desin, olup bitenler hiç de doğal şeyler değildi bence. Belediye otobüsüne arkadan bindirmişlerdi. Memur şoför korkmuştu işten atarlar diye, direksiyonu bıraktığı gibi düşmüştü Willys markalı cipin ardına. Cip tam gazla kaçıyor, memur şoför sövüp sayarak kovalıyordu:

— Dinini imanını şeyini suyunu buyunu...

Memur şoförün kuduası boldu, sık, koşamıyordu zavallı cık. Kaldırıma oturdu, yeni küfürler bulmak için sıktı kafasını. Otobüsün gerisinde en azından bin liralık zarar vardı.

— Bu adamların hiçbir zaman fayda getirdiklerini görmedim, diye homurdandı. Ne zaman buna benzer biri gelse, mutlaka otobüs hasara uğrar.

Bir nakliyeci de söyleniyordu:

— Bu yükün vaktinde teslimi gerekmektedir. İki saattir bekliyorum. Onbin lira zararım var, kimden alacağım bunu? Ulan, kimden alacağım, söylesenize?

Tombul bir kadın:

— Tuu, Allah kahretsin, diyordu, köfteler yandı. Çocuk da altını kirlettiyse... Sanki görmesem olmazdı şu Şahı, Allah belâmı versin benim. Ayı oynatırlar koşarım, cambaz gelir koşarım. Ne var sanki... Hadi gidelim hadi...

Genç kadın göğsünü alttan kaldırdı:

— İmkânı yok, dedi, mutlaka görmeliyim. Altı aydır ne sinema, ne saz, ne eğlence... Şahı mutlaka göreceğim.

Birdenbire anladım orada çakılıp kalmaya zorlandığımı.

— Biz şimdi ne bekliyoruz be kardeşim? dedim.

Alaylı alaylı baktılar yüzüme minibüstekiler.

— Bu fırsat bir daha geçmez eline, bekle, dediler. İlerde, vaktiyle bir adam görmüştüm, Şah diyorlardı adına diye anlatırsın, o zaman ilginç bir kişi olursun, dediler.

Ama, tıpatıp böyle söylemediler, buna yakın birşeyler dediler.

— İyi ama, dedim, belki ben görmek istemiyorum. Beni burada tutmaları Anayasa'ya da, İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'ne de aykırıdır. Ben yazıyı yetiştiremedimmiydi makina çalışmaz, makina çalışmadımıydı gazete çıkmaz, gazete çıkmadımıydı halk sabırsızlanır, halk sabırsızlandımıydı isyan çıkar, isyan çıktımıydı hükümet asker kullanmak zorunda kalır, asker kullanmak demek, bütçeye büyük yük demektir, askerin bütçeyi yemesi ülkenin yıkımı demektir, ülke yıkılırmıydı da dışardan borç para almak gerekir, borç para almak demek..

Sülük bıyıklı bir genç:

— Yaşasın milliyetçilik: diye başını dikti.

Tam o sırada bir motosiklet sesi duyuldu, kalabalık öne doğru eğildi, birkaç araba geçti, sonra beklesenler kamyonlar, otobüsler homurtuyla çalıştılar.

— Tamam, oldu: dediler.

— Ne oldu? dedim.

— Tamam dedi yanımdaki kadın, Şahı görmedin mi?

— Yoo, dedim, ne zaman geçti?

Herkes birbirine bakıyordu. Herkes birbirne soruyordu:

— Sahi geçti mi?

Bizim şoför de minibüsünü çalıştırdı. Saata baktım 16.30. Tam bir yıl beklemiştim oracıkta. Ama, yine ayni gün, ayni

(Devamı 8 inci sayfada)

KENDİME NASİHAT

Çatma ikidebir sen ona buna,
Gel vaz geç, karışma suya, sabuna..
Zarar yok, bir parça benze oduna:
Sivrilip boy atma direkçesine!

Artık rahat etsin şu yorgun başın,
Kızma, çatılmasın o güzel kaşın..
Memursan sert olma; her vatandaşın
Yumuşak cevap ver dilekçesine!

Bildiğin varsa da kurcalama pek,
Biraz da dilini sakınmak gerek...
Koğar dokuz köyden adamı Felek
Doğruyu söylersen erkekçesine!

Her şeyin olma sen pek âşinası,
Başına dünyanın gelir belâsı..
Alemin sen misin ukalâsı?
Dikine gidersin eşşekçesine!

Hamdi AKALIN

— Nihayet kazandım!..

TEK DELİK

Aziz Nesin'in Romanı

— 39 —

Bu vedâ ziyafeti konuşmalarının ikinci ana cümlesi de şu: «Ben buradan ayrılmıyorum, kopuyorum. İtimad ediniz ki, kalbimi burda bırakarak gideceğim.»

Dinleyenlerin sulanan gözlerinden konuşmanın burasında yaşlar boşanırdı.

Kimbilir bu adamlar daha kaç yerden ayrılırken «kalbimi burada bırakıyorum» demişlerdi ve bunların delik pantalon ceplerinde bir çok kalpleri vardı; memurluk hayatlarında durmadan ordan oraya nakil ve tayin edilirlerken, delik pantalon ceplerindeki kalpleri bozuk paralar gibi paçalarından yerlere döküliüyordu. Dinleyenlerin hiç birinin aklından «Ulan, senin kaç kalbin var dürzü?» diye sormak geçmiyordu, üstelik gözleri de yaşarıyordu.

Kadehimi elime alıp ayağa kalktığım zaman bir alkıştır koptu.

Vedâ ziyafetlerinde söylenen demirbaş lâfın ikincisi de şu: «Ben buradan, aranızdan ayrılmıyorum, kopuyorum. İtimat ediniz ki kalbimi burada bırakarak gideceğim...»

Dinleyenlerin sulanan gözlerinden yaşlar boşanırdı. Kimbilir bu adamlar daha kaç yerden ayrılırken «kalbimi burada bırakıyorum» demişler ve kalblerini delik pantalon cebnden kayarak paçadan kaldırıma dökülen bozuk paralara çevirmişlerdir. Hiçbirimizin aklından «Ulan, senin kaç kalbin var dürzü?» demek geçmediği gibi, üstelik gözlerimiz de yaşarır.

Kadehimi elime alıp ayağa kalktığım zaman bir alkıştır koptu.

— Muhterem arkadaşlar, dedim, bilmeden yaptığım hatalardan dolayı sizlerden ve elimde olmadan kırdığım arkadaşlarımdan af dileyecek değilim. Kalbimi burada bırakarak gidiyorum da demiyeceğim. Ama ben size çok daha başka birşey söyliyeceğim ve hepiniz şaşacaksınız...

Önce susmuş beni dinleyenler mırıldanmağa başladılar. Artık bu sahtekârlığa tahammül edemiyordum. Biliyordum ki bu sahtekârlığın sonu yoktur. Nasıl olsa beni bir gün yine yakalıyacaklar, gazetelerde bir kere daha resimlerimi basıp beni rezil ettikten sonra hapse atacaklar. En iyisi bunu ben kendim yapmalı idim.

— Arkadaşlar! Sizlere itirafta bulunacağım. Ben sahtekârın biriyim... Ben muallim filân değilim... Muallimlik kim, ben kim... Ben, hepinizi kandırdım...

Ağlıyordum.

Mektebin müdürü,

— Estağfirullah, estağfirullah... diye bağırıyordu. Ben de ona,

— Ben sizlere lâyık değilim... Ben muallim filân değilim arkadaşlar!, diye bağırıyordum.

Benim çırpınarak göz yaşları içinde böyle bağrışlarımı tevazuuma veriyorlardı. Arkadaşlardan bir muallim,

— Keşki her muallim sizin kadar kıymetli ve çalışkan olsa... Siz üzülmeyin birader... deyip duruyordu.

Ben bu sefer,

— Yahu, öyle değil... İş bildiğiniz gibi değil... Ben bir sahtekârım... Ben sizlere lâyık değilim... demeğe başladım.

Kaymakam,

— Yalnız siz mi? dedi, hepimiz öyleyiz. Biz münevverlerin bu halka, bu millete, bu memlekete ödenmez borçlarımız vardır. Bu bakımdan hiçbirimiz lâyıkı ile vazifelerimizi yapamadığımız sahtekâr sayılırız. Hakkınız var Orhan Bey... Fakat siz müsterih olunuz, siz bu memleketin temiz bir evlâdı olarak vazifelerinizi elinizden geldiği kadar yaptınız, biz şahidiz. Keşk her münevver sizin kadar faydalı olabilse...

Hırsımdan çatlıyacaktım. Bırakmıyorlardı ki sözümü tamamlıyayım. Ben,

— Muhterem arkadaşlar, benim mâzim... dedikçe, onlar hep bir ağızdan,

— Estağfirullah, estağfirullah... diye bağrışıp duruyorlardı Tam her şeyi itiraf edecektim ki,

— Müsaade buyurunuz beyler!... diye bağırırken, yanımda oturan jandarma kumandanı bir kadeh rakıyı ağzıma dayayıp zorla içirdi, rakının yarısı üstüme başıma döküldü.

— Lûtfen beni dinler misiniz... diye bağırdım, rica ederim, müsaade buyurunuz da itiraf edeyim. Ben artık bu günahımı taşıyamaz hale geldim. Ben...

Bu sefer de solumda oturan Belediye doktoru bir kadeh susuz rakıyı zorla ağzıma dayayıp bana içirdi.

Ya benim sözlerimi yanlış tefsir ediyorlar, yahut da şaka yaptığımı sanarak kahkahalarla gülüyordu. Bu çırpınmam uzun zaman sürdü, fakat o kadar çok rakı içmiştim ki, dilim dolaşıyor, konuşamıyordum.

Otobüs durağının olduğu kahveye nasıl getirildiğimi hatırlamıyorum. Her halde sızıp kalmış olmalı idim de beni buraya arabaya koyarak getirmiş olacaklardı. Otobüse binince biraz kendime gelir gibi oldum. Beni kuciklayıp iki yanağımdan şapur şupur öpen jandarma kumandanına,

— Senin beni tevkif etmen lâzım... diye bağırdım

Kumandan,

— Hepimiz, hepimiz... dedi, hanginiz birader, lâyıkı veçhile vazifemizi ifa edebiliyoruz ki... Yalnız sen şuurlu bir vatandaş olarak...

Sözünü keserek kaymakama,

— Vicdan azabı çekiyorum... dedim.

Kaymakam,

— Herkes sizin gibi şuurlu olsa bu memleket kısa zamanda kalkınırdı... dedi.

Otobüsün etrafı dolmuştu, ayrılıyoruz diye ağlayanlar çoktu. Kimisi,

— Mektubunu eksik etme!...

Kimisi,

— Bizi gönülden çıkarma muallim bey... diyordu.

Sarılışıp öpüştük, kucaklaşıp ağlaştık, otobüs de kalktı. Ben kendi kendime,

— Ben bir... Ben bir... diye söylenip dururken kendimi tutamayıp akşamdan beri yediklerimi çıkarmaz mıyım... Ondan sonra yeniden sızmışım...

Yeni tâyin olduğum vilâyete gelmiştim. Kat'i olarak niyetim muallimlik yapmamak, o günleri de arkada bırakıp unutmaktı. Doğrusu vicdan azabı çektiğim filân yoktu, ama beni nasıl olsa bir gün sahte muallim diye yakalıyacaklarından korkuyordum. Korkmasam, ömrümün sonuna kadar muallimlik yapmaya elbette razı idim. Fakat kader yakamı bırakmıyordu ki... Otobüsle hangi saatte geleceğimi lise müdürüne telefonla arkadaşlar bildirmiş oldukları için, beni otobüsten iner inmez muallimlerden biri ile mektebin bir hademesi karşıladı. Hademe, eşyalarımı taşımak için yardıma gelmiş. Bavulumu elimden aldı. Eşyalarımı da arabaya koydu.

Başına gelenler hiç de görünmez kaza değildi. O tarihten sonra iki sene daha maarif ordusunda hizmet ettim. Takdirnameler aldım ve terfi ettirildim. Felâke, en mesut zamanımda geldi. Lisenin müdürlüğüne terfi ettirildiğimin üçüncü günü, savcılığa celp edilip sorgum yapıldıktan sonra tevkif edildim.

Mesele şöyle meydana çıkmıştı. Benim, yerine muallim olduğum ve isminı aldığım Orhan Bey, hakikaten telgrafında bildirdiği gibi, tâyin olunduğu kasabaya geliyormuş. Fakat bindiği otobüs, yolda bir virajda devrilip uçurumdan yuvarlanmış, Orhan Bey de ölmüş. Kazadan haber olmayan kasabalılar onun yolunu beklerken, elinde valizle bir adamın otobüsten indiğini görünce beni o Orhan Bey zannetmişler.

Ölen Orhan Beyin karısı, kendisine ve çocuklarına kocasından maaş bağlanması için Maarif Vekâletine müracaat etmiş. Maarif Vekâleti memurları, kadının istidasını görünce şaşmışlar. Çünkü Orhan Bey hizmetini ifa ediyor ve maaşını alıyor. Onlar kadına cevap vermişler, kadın onlara bir daha yazmış. Böylece aradan üç yıl geçmiş. Zavallı kadın Maarif Vekâletine bir türlü kocasının öldüğünü, zavallı Maarif Vekâleti de dul kadına Orhan Beyin muallimlik yapmakta olduğunu bir türlü isbat edemiyormuş. En nihayet mesele anlaşılmış. Tahkikat için mektebe gelen evraktan benim haberim yoktu. Gizli yürütülen tahkikatı, ben ancak savcının karşısında anladım.

Savcı,

— Sizin asıl isminiz nedir? dediği zaman birden her şeyi anladım, bayılacak gibi oldum. Hakikat o kadar meydanda idi ki saklıyacak bir şey yoktu. Esasen saklıyamazdım da... Size şimdi tuhaf gelir ama, yalan söylemek elimden gelmez. Ben çok az yalan söylemişimdir. Savcıya herşeyi itiraf ettim. Ve ertesi gün de gazetelerin birinci sahifeleri sabıkalı sahtekâr Feridin resimleriyle doldu: Üç senedir muallimlik yapan ve lise müdürlüğüne terfi ettirilen ve Maarif Vekâletinden birçok takdirnameler almış bulunan bir sahte muallim yakalandı!»

(Arkası var)

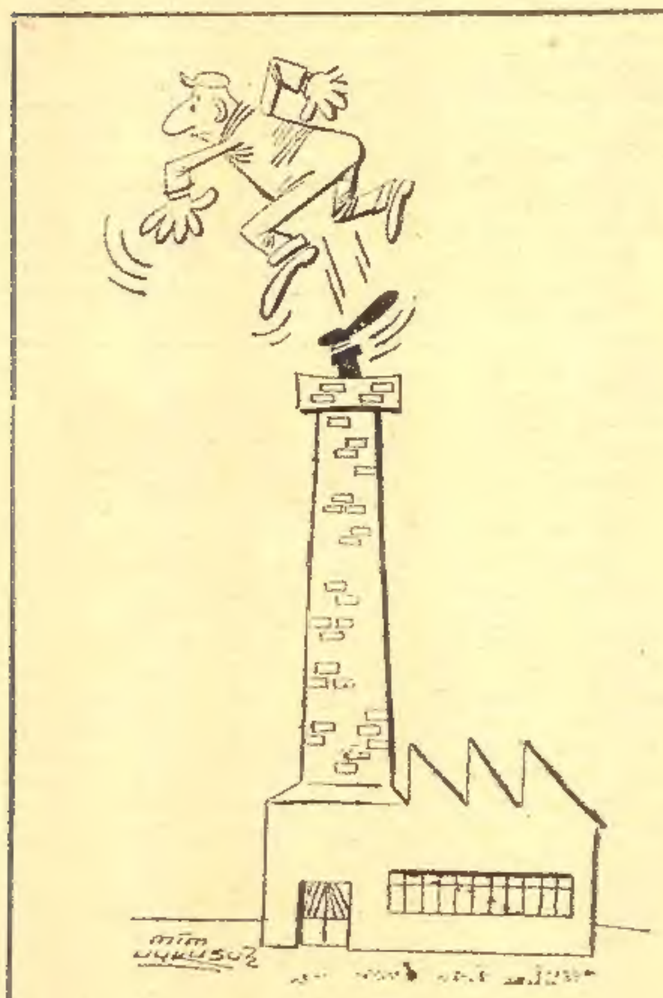

Uzay'a atılan adam...

— Artık bizim apartmanın plânlarını Yüksek Plânlama Kuruluna yaptırıyorum.

— Anlat — Derdini — Marko paşa'YA

Bilgöl'den bir okurumuz yazıyor :

Çıkardığımız devrimci mizah gazetesinin Bingöl'de bütün gazete ve dergilerden çok tutunmuş olması, buradaki gerici çevrelerin saldırılarıyla sonuçlanmıştır. Bu saldırılar Zübük'ün satışını engellemeye yönelmiştir. Bu yolda yayın yapan bir gerici gazeteyi gönderiyorum.

Sayın okurum,

Bu durum yalnız Bingöl'de değil, başka yerlerde de vardır. Yıllardan beri çıkarları uğruna gericiliğin tohumlarını ekenler şimdi gerici bir ortam yarattılar. Bu gericiler işlerine geldiği zaman, demokrasi oy çokluğudur, derler; ama yalnız kendi düşüncelerinin, yani karanlığın yayılmasını isterler. Aydınlıkta gözleri görmez olan bu baykuşlar, her türlü yola, zora, zorbalığa iftiraya baş vurarak ilerici yayınların satışını engellemeye çalışırlar. Hani demokrasi halk oyu idi? İşte halk gazetemizi okumak istiyor.

Biz okurlarınıza Zübük'e abone olmalarını salık veririz.

Bay Yekta Şahin'e :

Yazınız için teşekkür ederiz, yayınlıyamıyacağımız için de özür dileriz.

Gönen'de Bay Hüseyin Soysal yazıyor :

«Zübük» adlı romanınızı okudum. Bu romanda dikkatimi çeken şu : Romanın kahramanı Zübükzâde İbraam diye bir adam gerçekten var mı? Zübükler her yerde var diyeceksiniz. Bilmek istediğim romandaki Zübükzâde İbraam'ın yaşayıp yaşamadığı, romandaki olayların olup olmadığıdır.

MARKOPAŞA :

Sayın okurum, bu sorunuz tıpkı «Donkişot» un İspanya'da yaşayıp yaşamadığı sorusuna benziyor. Bir roman ne röportajdır, ne de tarih... Zübük adlı romandaki Zübükzade İbraam, bu karakterdeki insanlardan, en belirgin yönleri birleştirilerek yeniden yaratılmış bir roman kahramanıdır. Tek canlı kişi olarak Zübükzâde İbraam yaşamıyor ama romanın yazarı gerçek hayatla birçok zübükler görmüş ve romanı gözlemlerine dayanarak yazmıştır. Romandaki olaylara gelince, bu olaylar ayrı ayrı yerlerde ve zamanlarda, ayrı kişiler cevresinde aynen olmuştur; yalnız yazar bu olayları da akartarak, romancı açısından değiştirerek yeni bir roman dünyası yaratmıştır.

Ankara'dan sayın Berberoğlu Arif'e :

«Biraz gelir misiniz?» oyunu için sorduğunuz, sekiz soruyu Züzük'de cevaylandırmak olanaksızdır. Her sorunuzun cevabı, ayrı bir tiyatro yazısı olur. Oyunun yazarının Türk Tiyatrosu Dergisinin son sayısındaki yazısı, sorularınızın birkaçını cevaplandırmaktadır; o dergiyi okumanızı salık veririz.

YENİ YAYINLAR

SANAT VE SOSYALİZM

Sosyalist açıdan san'atı inceleyen bu kitap, ana eserlirden biridir, Türkçeye çevrilmesi çok geçikmiş bir esedir. Kitabı yayınlayan «Sosyal yayınlar»ı bu hizmetinden ötürü kutlarız. Plehanav'nın «Sanat ve Sosyalist»inin çevirmesi Selim Mimoğlu'nun çeviri dili üzerinde çok şey söylenebilir. Çevirenin, kitaba yazdığı önsözde, kullandığı önsözde, kullandığı dili savunmaktadır. Bu savunma, doğru başlangıçtan nasıl yanlış sonuçlar çıkarıldığının en belirli bir örneğidir. Çünkü Selim Mimoğlu, dil konusunda çok doğru kurallardan kalkarak yanlış bir sonuca varmaktadır. Bu yanlışı kendisini halk ve kendi beğenisini de halkın beğinisi sanmasından ileri geliyor.

Bu önemli kitabı okurlarımıza salık veririz.

Kitabın sonuna Jean — Louis Lecercle ve Pierre Albony'un bir yazısı da eklenmiştir.

156 sayfa — Fiyatı: 6 lira.

KALKINMA ve TÜRKİYE

(Özgürlük ve toplumsal adalet içinde kalkınma ve Türkiye) —İzlem yayınlarının dördüncü kitabıdır— Yazan: Dr. İsmet Giritli. 122 sayfa, 800 krş. Kitap şöyle tanıtılıyor:

«Toplumumuzun yüzyıllardan beri ana sorunu yoksulluk ve özgürlüktür. Bugünkü aydının başlıca görevi, özgürlüğün v demokrasinin yalnız soyut birer sözcük olmayıp insanlığın refahının gişmesinde kullanılan etkili bir araç olduğunu bilgitlemektir. İşte Dr. İsmet Giritli'nin «Kalkınma ve Türkiye» adlı son kitabı bu konudaki çeşitli kurum ve kavramlar üzerindeki düşün ve gözlemlerini içine alan ve bir araya getiren denemedir.

ÜBÜ

beşinci kitabıdır. İzlem yayınlarının Alfred Jarrız'nin üç oyunu sahneye uygulanacak biçiminde bir oyun yapılmıştır Bu oyun, siyasal yergidir Yeni kurulan Arena tiyatrosunda ilk oynanacak oyundur. Çeviren: Asaf Çiyiltepe — 76 sayfa, 250 krş.

GÜNÜ GÜNÜNE

Burhan Arpad, gazetelerde çıkmış yazılarından seçtiklerini bu kitapta toplamıştır — Yeditepe yayınları 86 sayfa — Fiyatı 200 krş.

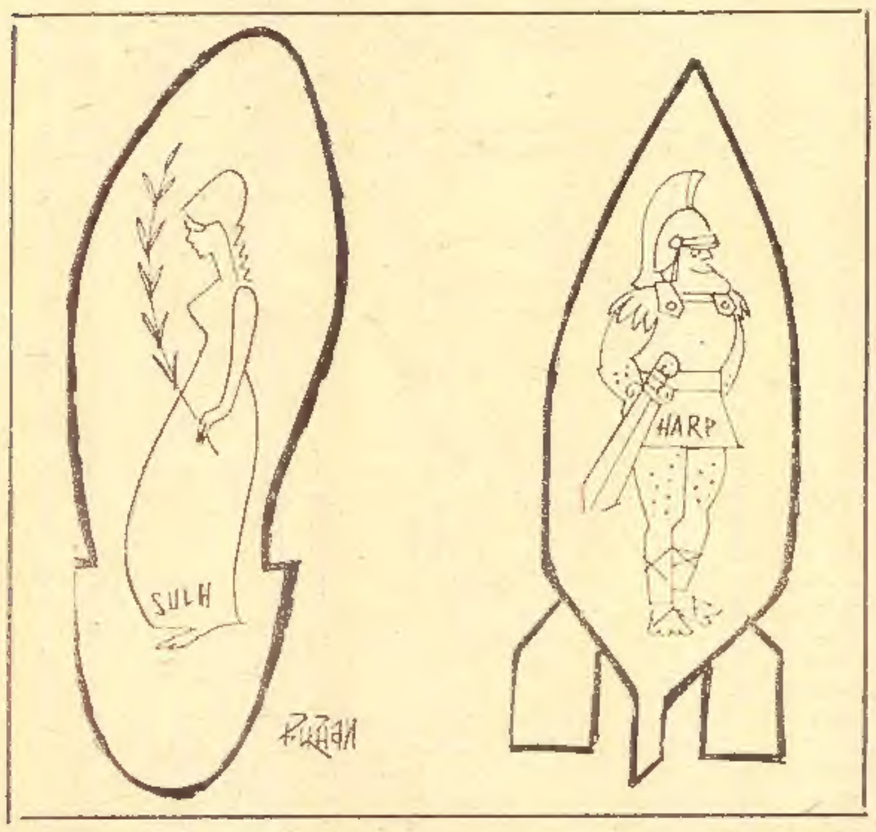

Zübüüüük

Pazartesi günleri çıkar haftalık siyasi mizah gazetesi ★ Sahibi ve yazı işleri yönetimi: MERAL NESİN ★ Yönetim yeri: Cağaloğlu, Nuruosmaniye, Gazi Sinan Paşa Sokak No: 12 — İSTANBUL ★ Telefon: 22 59 04 ★ Abone: Yıllık 25, altı aylık 13 liradır. Yabancı ülkeler için yıllık 50, altı aylık 25 liradır. Derginin uçakla gönderilmesi isteniyorsa ayrıca uçak masrafı abone parasına eklenir. ★ İlân Bes sutun üzerinden her sütünun santimi 15 liradır ★ Gönderilen yazı ve karikatürler yayınlansın, yayınlanmasın geri verilmez ★ 50 kuruş, geçmiş sayılar 75 kuruş ★ İstanbul'da Güneş Matbaacılık T.A.Ş. de dizilip basılmıştır.

5 Kasım 1962 ★ Cilt : 1 Sayı : 40

BASIN SERGİSİ

Tercüman

Bir Amerikan fıkrası..

Bir yengeç, bir deniz kızını «tavlamış».. Birlikte hoş bir gece geçirmişler. Yemişler, bol bol içki içmişler, sevişmişler..

Ertesi sabah yengeç biraz geç uyanmış. Bakmış, deniz kızı bir kayanın üstünde güneşleniyor. O, kendine öz «yandan çarklı» yürüyüşüyle deniz kızına yaklaşmış. Deniz kızı, yengecin yürüyüşünü görünce bir çığlık atmış:

«— Sevgili yengeç! Nedir bu halin! Niye böyle yalpalıyorsun! Oysa dün «dümdüz» yürüyordun.

Yengeç gülümsemiş:

«— Şekerim» demiş, «dün biraz sarhoştum da onun için düz yürümüş olacağım.»

Yeni Sabah

Özdemir Gürsel'e arkadaşlar ayni suali sk sık sormaya başladılar:

— Artık neden evlenmiyorsun?

— Kıs kıs gülüp ayni cevabı veriyor:

— Evlenemem, evlenemem... Çok mühim bir sebepten. Müstakbel karımın öyle yaman bir kaynanası olacak ki.. İnanmıyor musunuz yani? Sorun öyleyse ..... (Sansür)

Tevekkeli besle kargayı, oysun gözünü dememişler hanımefendi. Siz ki Paşa Devlet Reisi olduğu gün, ilk temennî olarak Ozdemir'i evlendirmekten bahsetmiştiniz.

Cumhuriyet

Geçen gün Hürriyet arkadaşımızda, bütün bir sahifeyi dolduran, çarşaf büyüklüğünde bir ilân çıktı. İlân değil de, daha ziyade, bir beyanname.

Zeki Müren'in imzası ve, ilk bakışta kadın mı, erkek mi olduğu kolayca farkedilemiyn, bir resmiyle beraber çıkan bu ilândan bir cümle:

«YEPYENİ REPERTUARIM VE YEPYENİ KOSTÜMLERİMLE HUZURLARINIZDA BULUNMAKTAN MUTEVELLİT ÇOK BAHTİYARIM.»

Uydurmuyorum, (zaten bu kadarını uyduramam.) Cümle aynen böyle. Hani, Muammer Karaca gördüyse, odacı taklitlerinde, mutlaka kullanacaktır.

Musiki tekniğinden, hele alaturkanınkinden, hiç anlamadığım için meşhur sanatkârımızın sesi ve okuyuş tarzı hakkında bir fikrim yok. Fakat, türkçeyi beceremediği, bu beyannamesinden pek belli oluyor.

Halkın sevgilis olmak kolay değil. Bir taraftan sahne, bir taraftan radyo, bir taraftan plâk doldurmak, öte yandan da hususi dâveller araya girince, kıymetli okuyucumuzun boş vaktj olacağını tahmin etmiyorum.

Etmiyorum ama ne yapıp yapmalı, bir parça da türkçe öğrenmeğe zaman ayırmalı.

Hem, belki, şarkılarına da faydalı olur.

Doğan NADİ

ŞEKER KARMASI

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

saatti. Minibüsten inince doğruca «Eski Zaman Hayvanları Müzesi»ne gittim.

Müze bekçisi:

— Henüz gelmedi, dedi.

Çok yorulmuş olacağım ki, sinirlerimi birtürlü tutamıyordum, güldüm

— Koca adam, dedim. Şah çoktan gelip geçti... Sen uyu...

Büyük masaların üzerinde iskeletler vardı. çivilerle, tellerle tutturulmuş iskeletler... Kartlarda İguanadon, İktiyozorüs Piterodaktilus vs. yazıyordu; onlara bir süre bakıp çıktım müzeden.

Aziz Nesin'in «Biraz gelir misiniz?» adlı oyunu İstanbul Şehir Tyatrosu Fatih bölümünde oynamaktadır. Bu oyun Almanca ve Rusça kitap olarak basılmıştır. Çekoslovakya'da Dilia Tiyatro Ajanı da oyun hakkını yazardan almıştır. Almanya'da Henschelverlag'da basmıştır. Yukarıdaki resimde, oyunun başkişisi Maleh Usta'nın kızı Cino (Ayşegül Devrim) ile Maleh Usta'nın kambur çırağı Bornok (Alacan Arseven) oyunda görülmektedir.

TİYATRO

SEKİZ KADIN

Beglan Algan, Hamit Akıntı, Nüvit Ozdoğru, Tunç Yalman, Çoşkun Tunçtan gibi genç rejisörlere İstanbul Şehir Tiyatrolarında büyük olanaklar sağlandı. Doğrusu, bu gençler de Şehir Tiyatrolarında yeni bir soluk, olumlu bir hava getirdiler.

«Sekiz Kadın» adlı oyunu dilimize çevirip sahneye koyan, bu genç rejisörlerden Çoşkun Tunçtan dört yıldır Paris'te tiyatro öğrenimindeymiş, Paris sahnelerine de çıkıyormuş İstanbul'a gelip bu oyunu sahneye koymuş, belki bir - iki oyunun daha rejisörlüğünü yaptıktan sonra, Paris'e dönecek.

Türk Tiyatrosu dergisindeki «Dostum Robert Thomas» başlıklı yazısından «Sekiz Kadın» yazarının arkadaşı olduğunu da öğreniyoruz.

«Sekiz Kadın» ın bizdeki sekiz oyuncusu (Bedia Muvahhit, Şaziye Moral, Nezihe Becerikli, Melâhat İçli, Uğur Kıvılcım, Hülya Gözalan, Sibel Göksel, Bilkay Tekben) sahneye çıkıp, oynamasalar da kendi aralarında gelişi - güzel konuşsalar, yine de iki - üç saat boyunca seyircilerin ilgisini çekerlerdi. «Sekiz Kadın» ın başarı şansı ilk buradan başlıyor. Nezihe Becerikli'nin sahnede Beyoğlu yosması olmaktan kurtulup Paris'li eğlence kadını olamayışı, bizim seyirciyi pek yadırgatmaz.

Bundan başka tiyatroyu salt vakit geçirilecek bir eğlence sayanlar ve tiyatronun boş zamanlarını can sıkıntısından, insanın oyun oynama ihtiyacından doğduğuna inananlar için «Sekiz Kadın» başarılı bir komedidir. Komedinin 32 yaşındaki genç yazarı, tiyatroya başka bir kapıdan da girilebileceğini araştırmak ihtiyacını duymadan, «cümle kapısı» diyebileceğimiz en geniş kapıdan tiyatroya girmiştir. Tiyatroya cümle kapısından girmek de kolay iş değildir, ama yazara kolay başarı sağlayan iştir. Robert Thomas, oldukça ustalıklı bir kolaylıkla cümle kapısından dalıvermiş. Çoşkun Tunçtan da, komedinin bütün eğlendiriciliğini belirtecek biçimde başarı göstermiş. Böylece, uzun zaman salonun boş kalma ihtimali de kalmamış.

İyi bir tiyatro seyircisiyseniz şu soruyu kendinize yönelteceksiniz: «Böyle bir oyunu seçmek, çevirmek, sahneye koymak, dört yıl Paris'te tiyatro öğrenimi zahmetine katlanmaya değer miydi?

Genç rejisör Çoşkun Tunçtan da bu soruyu kendisine sormalıdır. Belki o zaman, tiyatronun zenaatini öğrenmiş olan herkese açık olan cümle kapısından kolayca girmekten tad almayıp, koç başıyla vura vura zorla açılabilen kale kapısı gibi kapalı olan tiyatronun başka kapılarından da girmeyi deneyecektir. Çoşkun Tunçtan Paris'e sini sağlıyor.

dönmeden önce, tiyatro yeteneğini, bilgisini, gücünü bize isbat için böyle bir zorlu dememeye girişmek zorundadır. Yoksa, İstanbul Tiyatroseverlerinin gözünde, herhangi bir becerikli rejisör olmaktan ileri bir başarı elde edemiyecektir. Genç rejisörün bununa yetinmiyeceğini umuyoruz.

Komedinin konusu mu? Yıllardır beri polisiye filmlerde, oyunlarda gördüğümüz, polisiye romanlarda okuduğunuz konu : Bir cinayet ve sekiz sanık... Sekiz sanığın kadın oluşu da, oyuna bir ;ekicilik veriyor. Bu polisiye bulmaca, piyesin ustaca örülmüş merak öğesini sağlıyor.

Gündüzleri alış veriş işlerinden, alacaklıdan, borçludan, bonodan, protestodan bunalmış iş adamıysanız, imzadan, dosyadan, kayıttan yorulmuş memursanız, ev işinden, çoluk çocuk gürültüsünden, dedikodudan sıkılmış ev kadınıysanız, bu tatlı komediyi seyrederek hafifliyebilirsiniz.

BİZE GÖNDERİLEN YAYINLAR:

BUNALTI — Bu bir dergi olacak, ama çıkaranlar çok bunalmış olacaklar ki, bu dergi ya da broşürün nerede basıldığını, basılış tarihini, kimin yönettiğini bile yazmamışlar. Kısaca, Sartre'in bir takım Türk aydın ve gençlerini çok kötü biçimde ve olumsuzca etkilediğini söyliyebiliriz.

Bir takım batılı aydınlar her nedense bunalıyorlar diye, onlara öykünerek bizim gençlerimizin de ille de bunalmaları gerekmez. Bunalmamanın yolu ise, toplum sorunlarına eğilip, onlara çözüm yolları aramak ne bulmaktır. Kaldı ki, bugünkü Türk toplumunun sorunlarına çözüm yolu bulmak, bir yeni buluş da değildir.